

HET VIERDE DEEL.

1. Ordonnantie ende Instructie, vanden Hoogen Raedt van Appel
in Hollandt. In date den lesten Mey 1582.

WILHELM by der gratie Godts Prince van Orangie, Grave van Nassau, van Catzenellebogen, van Dietz, van Lingen, van Buyren, van Leerdam, &c. Marquis vander Vere ende van Vlissingen; Heere ende Baron van Breda, van Diest, van Grimbergen, van Arlay, van Noferoy, &c. Erfburgh-grave van Antwerpen, ende van Besançon; Gouverneur ende Capiteyn Generael van Brabant, van Hollandt, Zeelandt, Vrieslandt ende Utrecht. Als representerende ende ons ghedefereert zijnde de Hooge Overigheyt ende Regeeringe der Landen van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, Allen den geenen die dese onse letteren sullen sien, Saluyt. Alsoo tot onderhoudinge vande Politicque ordre, ende staet der Landen van Hollandt, Zeelandt, Vrieslant, ende omme inden selven Landen voor een yegelijck te doen administreren recht ende Justitie, raedtsaem ende hoogh-noodigh bevonden is, boven den Raedt Provinciael, van outs daer zynde, binnen den voorz Lande ende Graefschap van Hollandt, noch op ghericht te worden een Collegie van hoogeren Raedt van Appel, ten sine partyen, pretenderende by Sententie vanden voorz Rade Provinciael beswaert te zijn, hen by ordinariſe wegen, remedie ende hulpe van Appellatie, souden mogen behelpen, ende heur recht bevorderen, ende dat daer omme van noode is geweest te maecken ende instellen sekere Instructie ende Ordonnantie, daer naer de saecken in den voorz Hoogen Raede, ten minsten quetsse ende koste van partyen, ende met spoedige uytinge van den gheschillen ende rechtvorderinge aldaer vallende, souden mogen werden beleyt ende bericht. **SOO IST**, dat wy by deliberatie van Rade, ende hier op gehadt 't advijs vanden Staten van Hollandt, ende oock dien vanden Hoogen Raede van Appel voornoemt, geordonneert ende ghestatueert hebben, ordonneren ende statueren by desen, dat inden voorz Hoogen Rade onverbreeckelick onderhouden ende achtervolght sullen worden de Ordonnantien, Poincten ende Articulen hier naer volgende.

Eerst, Aengaende 't Collegie vanden Rade in 't generael.

I.

Dat inde voorz Collegie voor 't eerste sullen wesen ende ghestelt worden negen Raden, alle ordinariſ, met een President, de welcke, oft de geene die in sijn afwesen presideren sal, de stemmen van d'andere Raedtslyden collecteren, ende by 't meerdeel van dien concluderen sal. Behoudelijck, dat men niet en sal procederen tot uytinge van eenigen Processen, by Sententie diffinitijf of interlocutoir, ten zy ten minsten ten overstanc ende stemminge van seven Raedtslieden, den President daer inne

begrepen, die alle van beginne totten eynde over 't sien ofte lesen vanden Processen sullen hebben geweest.

II.

Item, een Griffier mer een Substituyt, welverstaende dat de Griffier ghehouden sal wesen het werck van sijnen Substituyt te verantwoorden.

III.

Welcke Substituyt sal mogen wesen Secretaris, ende dienen als een Secretaris publijcq, ende sullen vorder, is 't noot, ende by provisie, inden selven Raedt mogen dienen de Secretarisen vanden Hove Provinciael.

IIII.

Item, twee eerste Deurwaerders ter bewaernisse vander Kamere ende Rolle, die men gagieren sal naer behooren, ende alle exploiten, in saecken voor den selven Rade vallende sullen doen, binnen der residentie, ende niet vorder.

V.

Item, men sal voorts nemen tot Deurwaerders d'ander Deurwaerders ordinariſ ende extraordinariſ vanden Raede Provinciael van Hollandt, de welcke mits desen daer toe ghecommitteert worden, midts doende den behoorlijcken eedt in handen vanden President van den Hoogen Raedt voorschreven, ende dat den eedt gheteckent zy opten rugge van heurlieder principale Commissie.

VI.

Item, de voorz President, Raden, Griffier ende Secretarissen vanden selven Rade, sullen genieten vrydomme van Accysen, Erven, Thollen, ende voorts in geene lasten ofte personele diensten ghehouden zijn vanden Plaetsen daer sy resideren, ghelijck als die vanden Rade Provinciael: Welcke vrydommen oock genieten sullen heurlieder Weduwen, soo lange sy niet en herhouwen.

VII.

Item, dat de voorz President ende Raden sullen doen en administreren goede Justitie, even gelijk, den grooten, middelen ende kleynen, sonder uytnevinge oft verkiefinge der Persoonen, gunste, ongunste, ontsich ofte dissimulatie, daer mede heurlieder conscientien belast werden: Ende in 't doen vander Justitie, ende executie van dien, sullen de Hooge Overigheyt ende Staten henlieden dragen, helpen ende bystant doen tegens een yegelijck.

VIII.

Dat de voorz vanden Hoogen Rade, gehouden sullen wesen alle dage ter gewoonlijcker uyren te compareren, uytgeleyt Sonnendaegs ende Maendaeghs, ende *Ascensionis*, oft des Heeren Hemelvaerts-dagh, sonder eenige andere of meer vacantien te houden, dan die hier naer volgen: Te weten, vanden lesten Julij totten eersten Dijnsdach in Septembri. Item, vanden twee en twintighsten dach van December totten eersten Dijnsdach naer drie Koningen. Item, van 's Saterdaeghs voor de Vasten, tot Donderdaeghs daer aen. Item, van

D d d ij

Palm-

Palm-avondt, tot Dijnfdaeghs naer beloken Paefchen: Ende van Pinxter-avondt, tot Dijnfdaegs veerthien dagen daer naer, binnen welcke Vacantien de voorfz Raedtslieden fullen mogen trecken ende vaceren in heurlieder affairen, ende andersints daer 't hen ghelieven fal, sonder wedden te verliefen.

IX.

Item, en fal de Justitie by den voorfz Hoogen Rade niet verachttert, verlenght, noch vertogen worden om eenige beslooten Brieven, al waren die vande Hooge Overigheyt, State, of andere iterativelick oft anderwerf gegeven, noch oock om eenigen beden ende verfoecken, 't zy van groote Personagien, oft anderen van wat state oft conditien die zijn.

X.

Dat die vanden voornoemden Rade, geene giften, gaven oft schenckagien directelijck noch indirectelijck en fullen mogen ontfangen, genieren nochte profiteren van eenigen dingen, oock van eetbare Spysse oft Dranck die koopbaer is, ende dat van yemanden 't zy Steden, Collegien, Personagien oft particulieren Persoonen, die sy weten Proces oft Rechtvorderinge voor den voorfz Rade te hebben, oft apparentelijcke te fullen gekrygen, soo wel voor als nae de uytginge vanden Proesse. Ende soo verre sy eenige der verboden giften ontfangen fullen hebben van eenigen Persoonen ende goeden Vrienden, die sy naemaels vernamen eenigh Proces inden voorfz Raede te hebben, 't welck sy ten tyde van 't ontfangen der selver giften niet en hadden geweten, fullen de selve van den Rade gehouden wesen den President ende anderen vanden voorfz Raede daer van te verwittigen, ende de voorfz ontfangen giften, ofte de weerde van dien, ten behoeve vanden Armen te bekeeren, sulcks als hem by den voorfz Rade geordonneert fal worden. Ende fullen boven dien niet mogen staen over de visitatie vanden Proessen, concernerende den geenen daer van sy de voorfz giften ontfangen fullen hebben, sonder daer toe by den President ende andere Raden ge-admitteert te wesen. Ende fullen de voorfz President ende Raden alle Jaers den eersten Rechtdach naer de Vacantie van Kerfsmisse, ghehouden wesen hen selven tegens den anderen by eede te suyveren, van dat sy hun in 't gunt voorfz is, wel ende vromelijcke gequeten fullen hebben.

XI.

Dat de voorfz President, Raeden ende Griffier vanden voorfz Hoogen Raede, niet en fullen mogen hebben eenige gagien of pensioenen van wien dattet zy, anders dan vanden Prince vanden Lande, oft Staten, op pene van privatie van heurlieder staten ende officien.

XII.

Item, wert henlieden verboden de secreten van den Hove te openbaren, op peyne voor d'eerste reyse van haerlieder staet ende dienste gheschorft te worden den tijdt van drie Jaren achter een volgende, ende voor de tweede reyse van heurlieder voorfz dienst verlaten te worden.

XIII.

Item, dat de voorfz President ende Raden, den partyen hebbende, ofte apparent te fullen hebben

by ressort ofte andersints Proces, oft anders te doen inden voorfz Hoogen Raede, niet en fullen mogen geven advijs ofte raet, directelijck ofte indirectelijck, op sulcke peynen als boven.

XIII.

Item, dat voortaan inden Hoogen Rade niet en fullen wesen t'samen Vader, Sone, Broeders, Rechtsweerts, te weten Susters ofte Broeders kinderen, noch andere wesende in ghelijcken grade, 't zy van bloede ofte by houwelijcke.

XV.

Item, en fullen inden voorfz Hoogen Rade ontfangen noch toegelaten worden eenige extraordinarise Raden.

XVI.

Item, soo wanneer de plaetse van eenen Raedt, Advocaet Fiscael, Procureur Generael, of Griffier fal vaceren, fullen de Staten nomineren drie Persoonen, omme by de Hooge Overigheyt ofte Prince vanden Lande, eenen totten vacerenden staet verkooren, ende daer inne gestelt te worden: Midts dat de Staten niemant daer toe nomineren, nochte de Hooge Overigheyt oft Prince vanden Lande fullen mogen pretenteren, sonder advijs vanden President ende die vanden Hoogen Raed, oft alsulcken als den selven niet en soude aenghe-naem zijn.

XVII.

Item, dat niemant om den voorfz staet van Raedt, Griffier of Fiscael te verwerven, en fal mogen gelooven, geven, oft eenich verbont oft overkomst maecken, directelijck of indirectelijck, op pene van privatie vanden voorfz staet: Ende fullen de selve in 't aennemen van haren staet, schuldigh wesen hun by eede te suyveren, dat sy geen beloften in 't kleyne nochte groote tot yemandts profijt daer over gedaen, ofte yet daer voor gegeven hebben, ofte fullen beloven ofte geven.

XVIII.

Item, fullen de voorfz vanden Hoogen Raede, behalven de saecken van Appel, kennisse hebben in d'eerste instantie vande geene die hier naer volgen, ende geen andere: Te weten, Inden eersten, fullen kennisse mogen nemen van saken tusschen twee vreemde Koopluyden, geen woonstede oft residentie inden Lande van Hollandt of Zeelandt hebbende.

XIX.

Ten tweeden, in alle materien possessoir, ende condependentien van dien, ende voorts in alle andere saecken, daer nae Rechte ofte Ordonnantie geen appellatie en valt.

XX.

Ende ten derden, in saecken roerende de Zeevaert, te weten, als Schepen malkanderen buyten 's Lants, of in Zee beshadight fullen hebben, ende diergelijcke saecken, begrepen onder d'Ordonnantie vande Zee-rechten, blyvende het Placat vande Visscherye ofte Buys-Neeringe in sijn gheheel ende wesen, sonder 't selve by desen te veranderen.

XXI.

Sullen voorts die vanden Hoogen Raede kennisse nemen van alle saecken, die by appellatie van Sententien ghewesen by den Provincialen Raede van Hollandt, aen henlieden fullen devolveren: Wel-

Wilverstaende dat geene clausulen van inhibitie en sullen verleent werden tegens Sententien, niet excederende de somme van drie hondert guldens.

XXII.

Dat men mede van allen anderen saecken, die men ter eerster instantie voor den Hoogen Raede mach betrecken, sal mogen aenden selven Hoogen Raede appelleren, *omisso medio*: als men oock van gelijcken sal mogen doen van alle Sententien gewesen by Dijkgrave ende Hooge Heemraden, ofte andersints materie van Dijkkagie concernende, ende daer egeen Privilegien van Dijkgrave ende Heemraden zijn ter contrarie, ende onvermindert d'executie van haerlieder Vonnissen, in conformité vande voorgaende Ordonnantien.

XXIII.

Ende sullen de voorz vanden Hoogen Raedt verleenen beneficien van Inventaris, Relievemen- ten van Contracten, substantiele ende extrajudiciele beswaernissen, Mandamenten van Cessie ende diergelijcke, sonder dat yemant de selve verleen sal dan den voorz Hoogen Raedt.

XXIII.

Item, sullen de voorz President, Raedtslieden, Griffier ofte sijn Substituut, een van beyden hen inde Raedt-kamer vinden, ende aldaer zijn alle Raedtdagen van Paesschen af tot den eersten Octobris, 's morgens uytgaende tot halfachten, blyvende inden Raedt tot thien uyren, sonder van daer te scheyden: Ende vanden eersten Octobris tot Paesschen van halfnegen uyren tot elfuyren 's morgens als vooren. Ende alle 't Jaer deur vanden drie uyren naer noene tot vijfuyren 's avonts, sonder van daer te scheyden als vooren, op pene aengaende den voorz Raedtslieden, van t'elcker reyse gheroyeert te worden van haerlieder gagien voor eenen halven dach. Ende aengaende den voorz Griffier ende Substituut, t'elcker reyse te betalen ende verbeuren by elcke van henlieden, de boete van ses stuyvers, om die bekeert te worden ter ordonnantie vanden Hove.

XXV.

Item, dat de voorz Griffier ofte Substituut gehouden ende verbonden sullen zijn Register te houden vanden genen die in gebreecke sullen zijn ter voorz uyre te komen, ofte die voor de uyre scheyden sullen, ende daer van alle drie Maenden kennisse geven aenden Ontfanger oft Ontfangers, opten welcken de betalinge van heure gagien bewesen zijn, omme heure absentien hen vanden selven gagien af getogen, ende alsulcks in reeckeninge gebracht ende verhaelt te worden.

XXVI.

Item, dat de voorschreve Raedtslieden, Griffier ende Substituut opte voorschreve Raedt-dagen hen niet en sullen mogen absenteren, noch uytter Stadt gaen, dan by oorlof ende licentie vanden President, oft vanden geenen die in sijne plaetse presideren sal.

XXVII.

Item, wort verboden allen Raden, Secretarisen ende Deurwaerders vanden voorz Hoogen Raede, gaende voor partye in Commissie, yet te eysschen, nemen ofte ontfangen boven haerlieder salarissen ende vacatien, dan by Ordonnantie hier naer ghexeert.

XXVIII.

Item, om den Onderfaten van kosten te supporteren, als parthyen gheappointeert sullen zijn in feyten, ende yemant uyten voorz Hoogen Raede gecommiteert sal wesen totter enqueste, ende eenige vanden parthyen begeert surrogatie op eenigen lagen Rechters, de voorz vanden Hoogen Raede, sullen partye eerst gehoord zijnde, commiteren eenige goede Lieden, wijs ende ghetrouwe, om de enquesten vande voorz parthyen te doen, residerende ter naester plaetsen aldaer men de voorz enquesten sal moeten doen: Ende sullen de voorz enquesten wederomme te Hove gesonden worden, toe ghesloten ende besegelt soo dat behoort. Behoudelijck nochtans, dat sy om de swarigheyt vander materie, ofte andere merckelijke redenen, de voorz surrogatie sullen mogen ontfeggen.

XXIX.

Item, sullen de voorz Raedtslieden, hebbende eenige Commissie van enqueste te doen, ofte andersints, t'zy voor der Staten affairen, ofte voor parthyen, ende de geene die in haerlieder plaetse sullen wesen ghesurrogeert, ghehouden zijn inde voorz Commissien te befoigneren, elcken dach drie uyren voor noene, ende twee uyren na noene, op pene van gheroyeert te worden van heurlieder salaris ende vacatien, vanden dage ofte dagen, dat sy niet verstaen ende gebefoigneert en sullen hebben in heurlieder Commissien den tijdt voorz.

XXX.

Item, en sullen de Raedtslieden, Griffier, sijn Substituut ende Secretarisen vanden voorz Hoogen Raede, ende anderen Officieren, gecommiteert ofte ghesurrogeert om de enquesten vanden parthyen te doen, van d'eenen ofte meer partyen niet mogen nemen, hebben, noch ontfangen dobbele vacatien, alwaer 't oock dat sy voor elcke parthye gevaceert hadden alsoo veel uyren als 't by de Ordonnantie geordineert is, ten ware in materie van *inspectie oculair*, oft aenschouwinge van plaetsen, metinge, dijkagie, of als men Tuygen beleyt om costuymen te verificeren, of andere ghelijcke materien, daer men veel Volcks doet vergaderen, ende daer partye geinteresseert soude zijn, indien men die niet en expedieerde, overmits de vacatien vanden geenen die daer toe ghedachvaert souden wesen.

XXXI.

Item, en sullen oock de Raedtslieden ende ghesurrogeerde, hebbende Commissie om enqueste te doen, op een feyt niet mogen ontfangen ende examineren meer dan seven getuygen ten hooghsten, uytgeseyt in saecken die by turbe werden geverificeert, ofte ten ware dat de enqueste ghesien, ofte op 't overschryven vanden Commissaris, anders by den Hove geordonneert worde.

XXXII.

Item, indien inde positie ende geschriften eenige verhalinge ofte verscheyden Articulen waren, mentie maeckende al van een feyt, de Commissaris sal die t'samen voegen om menichvuldigheyt van woorden te schouwen.

XXXIII.

Item, de Commissarisen sullen selve de examinatie doen, ende scherpelijck ondersoecken op de

redene van wetenschap vanden Getuygen, in presentie vanden Adjunct, ende sullen heurlieder Adjuncten pronunceren de depositien vanden getuygen, ende de depositien in 't lange geschreven zijnde, de voorz Commissarisen sullen die den Deposant voor lesen, ende hem doen teekenen, ofte sijn merck daer aen stellen, indien hy teekenen ofte merck heeft, sonder de selve depositien te doen by den Adjunct pronunceren ofte dicteren.

XXXIII.

Item, sullen oock de voorz Commissarisen gehouden zijn inde enquesten die sy doen, te stellen heurlieder Processen Verbale, inde welke sy oock uytdruckelijck verhalen sullen de dagen ende plaetsen, wanneer, ende waer sy gevaceert sullen hebben, ende sullen oock stellen de taxatie vanden Getuygen op de margen van heurlieder depositien.

XXXV.

Item, en sullen de voorz Raedtslieden malkanderen niet mogen nemen voor Adjunct, maer sal 't Hof in groote matrien, ende tusschen groote Personagien, wel mogen twee Raedtslieden Commissarisen ordonneren, ende sullen oock in heurlieder plaetse anderen niet mogen surrogeren, sonder consent ende ordonnantie vanden Hove: Welcke Commissaris ende Adjunct ghestelt sal worden by den President, te weten voor Adjunct, de Griffier, sijn Substituyt, ofte een vanden Secretarisen niet suspect.

XXXVI.

Item, sullen de voorz Raedtslieden, wanneer sy sullen besoigneren voor parthye ende plaetse van haerlieder residentie, 's daegs hebben achtien stuyvers.

XXXVII.

Item, wanneer sy sullen vaceren buyten haerlieder residentie, sullen 's daeghs hebben vier gulden festhien stuyvers, boven Schuyte ende Wagenvrachte.

XXXVIII.

Item, d' Adjuncten, als Griffier ende Secretarisen, sullen hebben, vacerende ende besoignerende in heurlieder residentie, twaelf stuyvers.

XXXIX.

Item, vacerende buyten de residentie, sullen hebben drie gulden vier stuyvers.

XL.

Item, de Deurwaerders metten Commissaris buyten de residentie vacerende, vier en twintigh stuyvers.

XLI.

Ende ten eynde de voorz Raedtslieden, die de Processen, de welke inden voorz Raedt gewesen sullen worden, rapporteren sullen, te neerstiger fouden zijn, ende hen te beter quyten inde voorz Processen t'oversien, ende 't recht vande partyen te verstaen, sullen voor heurlieder rapport ende specie-gelt hebben, 't geene dat hen by den Raede getaxeert sal worden, ende vorder niet. Te weten de Rapporteurs d'een helft, ende d'ander Raedtslieden presenten d'ander helft. Welcken taux by de Kamere ghedaen sal worden terstont als 't Proces gerapporteert ende gesloten sal zijn: Ende sal de Griffier 't voorz rapport ofte specie-gelt ontfangen vander partye, die naer de pronunciatie oft

uytspraecke vander Sententie, expeditie van dien ofte het dictum vervolgen sal. Welck dictum nochtans de voorz Griffier den parthyen niet en sal mogen gheven, ten zy dat hy 't voorz specie-gelt ende 't recht vander Sententien al voren ontfangen heeft.

XLII.

Item, of de parthye, vervolgende, soo voorseyt is, Sententie ofte dictum, in gebreke waer 't recht vanden rapporte ende Sententie by hem vervolgt te betalen, 't Hof sal daer toe executoriale Brieven mogen verleenen, om de voorz partye by executie te bedwingen 't voorz recht van rapporte ende Sententie te betalen.

XLIII.

Item, als de kosten gecompenseert sullen zijn, of als beyde parthyen achter laten de Sententie of het dictum van dien te vervolgen, sal de parthye die by de Sententie meest profijteren sal, 't recht vander Sententie beralen. Ende indien beyde partyen daer van even ghelijck profijteerden, ofte op luttel naer, sullen dat half ende half beralen, ter ordonnantie vanden Hove, ende tot dien eynde sullen uyt krachte van parate executie bedwongen worden als boven, in gevalle des noot zy.

XLIII.

Item, de voorz Raedtslieden sullen gehouden zijn te maecten een Recueil, ofte Extract vande Processen daer sy Rapporteurs af zijn sullen, ende terstont als 't Proces gesloten sal zijn, het dictum vander Sententie maecten, ende den President leveren, om dat inden Raedt te communiceren: Ende dat gedaen, sal de Rapporteur 't voorschreve dictum den Griffier leveren, om hem daer mede te behelpen in 't extenderen van der Sententie, Ende dat de Griffier de Sententie geextendeert zynde, niet uyt gheven, sonder die eerst den Rapporteur te hebben gedaen lesen.

XLV.

Item, sullen de Sententien of 't dictum van dien inde Audientie by den Griffier ofte sijnen Substituyt gelesen, ende gepronuncieert worden. Ten ware in groote matrien van importantien, ghewichte ende van consequentie, ofte tusschen groote Personagien, de welke sullen mogen ghepronuncieert worden by den Griffier selfs, ter ordonnantie vanden Hove.

XLVI.

Item, alle Processen naer dat die gheinstrueert sullen zijn, sullen inde Griffie geleyt, ende ter ordonnantie vanden President werden gebracht op 't Buffet, de welke de President t'sijnder belieste sal distribueren, sonder aenden geenen die de ordinarijse enquesten ghedaen sullen hebben, die te mogen uyt geven. Ende en sal de Griffier ofte sijnne Klercken, voor 't soecken vande Sacken ofte anders daer van eenigh salaris mogen nemen.

XLVII.

Item, de Rapporteur in 't visiteren vanden Processen, sal voor alle werck toeficht nemen, of de Procuratien vanden partyen daer zijn: Ende is 't een Proces van Appel, of 't instrument, ofte ander bescheet van Appel, mitsgaders de Sententie daer af gheappelleert is, daer oock zijn. Daer naer, of daer alle de stucken zijn naer uytwyfen den Inventaris: Ten eynde dat in 't selve rapporteren, hy

hy den Hove geenen tijdt en doet verliezen, maer sal 't Collegie aen geven 't gene hy bevinden sal in eenigh vanden Sacken te gebreecken.

XLVIII.

Item, alsoo de Rapporteur behoort te zijn voorsichtigh ende secreet, dat de partyen niet gewaer en worden 't Proces in sijnen handen te wesen, sullen tot dien eynde de Processen gedragen ende weder gebracht worden by den Klerck ofte ander Dienaer vanden Rapporteur, in eenen grooten Sack, daer op niet gheschreven en sal zijn. Ende by soo verre de Rapporteur gewaer wert, ofte vermoeden heeft, dat partye wiste dat hy Rapporteur ware, sal schuldigh wesen op sijnen eedt de Sacken wederom te brengen inden Raedt, om by den President eenen anderen uytgegeven te worden. Ende wort tot dien eynde scherpelijck verboden, den Griffier, sijnen Substituyt, ende allen anderen de Raedtkamer frequenterende, niet te openbaren wie Rapporteur is, ofte geweest sal hebben, so wel naer de Sententie, als hangende den Processse, op arbitrale correctie ende straffe.

XLIX.

Alsoo vele vanden Rechteren somwylen lichtveerdigh ende genegen zijn, de kosten vande Processse, voor henlieden inne ghestelt, te compenseren, tot groote ende overtallige schade vanden geenen die bedwongen zijn de voorsz Processen te sustineren, 't welck den anderen stoutigheyt ende oorfaecke geeft heurlieder partyen met lange Processen moeyelijck te zijn: Soo wordt den voorsz vanden Hoogen Rade verboden, de voorschreve kosten te compenseren. Maer sullen de partyen die vervallen zijn, condemnieren de voorschreve kosten weder te keeren, ten ware uyt goede merckelijcke redenen, daer van men heurlieder conscientien is belastende.

L.

Item, dat voortaan de voorsz President ende Raedtslieden niet en sullen mogen tegenwoordich zijn, ofte delibereren in eenigen saecken vanden Heeren ofte Vassalen, vanden welcken heurlieder kinderen ofte Broeders sullen Officieren ofte Huysdienaers wesen.

Vanden Fiscalen ende Fiscale saecken.

LI.

At d'Advocaet Fiscael, ende Procureur Generael van Hollant, die by desen hier toe worden ghelast, nae haer vermogen, de Rechten, Domeynen, Jurisdictien, Hoogheyt ende autoriteyt vanden Lande bewaren, beschermen ende voorstaen sullen.

LII.

Dat alle Requesten die ghepresenteert sullen worden op den naem vanden Procureur Generael, ende oock de geene daer hy Adjunct sal zijn, sullen by den Advocaet Fiscael of Procureur Generael gheteckent zijn, ende anders en sullen die niet ontfangen worden.

LIII.

De Procureur Generael en sal egeene saecken mogen in stellen, noch voor anderen aen nemen, noch oock hem met yemant voegen, dan by advyse vanden voorsz Hoogen Raede, ofte ordonnan-

tie vander Overigheyt, den Staten, ofre dien vander Reeckeninge, welcke Ordonnantie niet te minden voorsz vanden Hoogen Raede ghecommuni-ceert sal worden: Ende soo wanneer den selven Raedt hem ordonneren sal eenige saecken in te stellen, aen te nemen, ofte hem met yemandt te voegen, sal hy dat gehouden zijn te doen.

LIII.

Dat d'Officiers ende andere sullen ghehouden zijn so dickwils ende menich-werven als de voorschreve aenneming van eenige saecke gedaen sal zijn, den voorsz Advocaet Fiscael ende Procureur Generael te gheven goede Instructie, ende t'elcker reyse, als sy ontboden sullen zijn, te komen ende compareren by den voorsz Advocaet Fiscael ende Procureur Generael, om die r'informeren ende helpen beleyden de materien, proceduyren, enquesten, ende andere dingen den voorschreven Advocaet Fiscael ende Procureur Generael nootelijck zijnde.

LV.

Dat de materien niet ghedisponceert zijnde tot aenneming, de Procureur Generael hem sal mogen voegen, by advyse ofte ordonnantie als boven, soo verre de materie raecht den rechten, autoriteyten, Jurisdictien, Domeynen ofte andersints, in wat interest vande Overigheyt of van den Lande dattet wesen mach.

LVI.

Dat de Fiscale saecken sullen by den Advocaet Fiscael bedinght worden, de welcke de Schriftuyren teeckenen sal.

LVII.

Ende sal de Procureur Generael den last hebben om alle Requesten te maecken, ofte by den Advocaet Fiscael te doen maecken, te houden, ofte doen houden de informatien preparatoire by ordonnantie als boven, ende anders niet, ende voorts provisie van Justitie te versoeken, Instructie te verkrygen, ende de Acten ende Dingtalen te furneren, gheschriften te dienen, productie van titulen ende munimenten te doen, enquesten beleyden, contradictien, reprochen ende salvatien te dienen, Inventarissen te maecken ende teekenen, den Sack ten Hove te leggen, ende 't Proces instrueren van allen anderen nootelijcken ende substantialen dingen, als den Procureur Generael toe behoort.

LVIII.

Dat als de Procureur Generael eenige informatien doen sal, principelijck den parthyen raeckende, ende by consequentie de Overigheyt, ofte den Staten, hy sal mogen hebben alsulcken salaris ende vacatien, als hebben d'Advocaten van parthyen, ofte anders tot discretie vanden Hoogen Rade.

LIX.

Ende waer 't saecke dat eenigh Delinquant, be- dragen ofte in Processse gestelt zijnde by den voorschreven Procureur Generael, verkrege eenige gratie van Remissie, Pardoen, Abolitie, ofte andere hoedanich die wesen mach, alsulcken Delinquant sal ghehouden zijn de onkosten ende 't verschot van Justitie op te leggen, inde welcke begrepen sullen zijn salarissen ende vacatien vanden Officieren, Fiscalen, ende de kosten vande in-
for-

formatien, tot taxatie vanden Hove.

L X.

Dat de faecken die opte Rolle dienen sullen, 't zy dat de Procureur Generael daer inne sy Impetrant, Gedaeghde ofte ghevoeghde, niet en sullen mogen geexpedieert worden by den Commisfarisen, noch tusschen den partyen, ten zy dat de voorz Procureur Generael daer present, ende ghehoort zy, op peyne van nulliteyt vande Acte, ende dat de Procureurs vanden partyen sullen gepunieert worden tot arbitragie vanden Hove.

L X I.

Item, inden Processen daer de voorz Procureur Generael hem gevoght sal hebben voor des Overigheys ofte des Landts interest, sal hy de selve vervolgen ende instrueren, om daer af Sententie te hebben, al waer 't foo dat de parthye, met de welcke hy hem gevoght hadde, van 't selve Proces appointeerden, ofte dat lieten te vervolgen, ten ware nochtans dat by den Hove, de voorschreve Procureur Generael daer op gehoort, ende om eenige consideratie ofte aenschouw, gheseyt ware dat de selve Procureur soude oock 't voorz Proces verlaten.

L X II.

Item, de voorz Procureur Generael sal oock alle Processen vervolgen daer hy partye is tegens eenen Gedaeghde in persoone, sonder dat te laten om eenige kosten, die men daerom tot des Overigheys, Staten, of des Landts laste soude moeten doen, al ten eynde dat de delicten niet en blyven ongestraft, ten ware hy redenen hadde ter contrarie, daer van hy den Raedt sal adverteren.

L X III.

Item, werdt den voorz Procureur Generael gheordonneert, goet Register te houden van allen faecken ende weder-faecken daer hy parthye formeel is, ende oock gevoeghde, ende t'eynden van elcker Maent vanden Jare den Raedt te toonen sijn Rolle ofte Register van sijn faecken, om by den Raedt geweten te worden den staet van dien, ende de neerstigheyt by hem gedaen in 't vervolgen van dien.

Griffier, ende sijn Substituyt.

L X IIII.

DE Griffier of sijn Substituyt, sullen altydt ghehouden zijn selve Rolle te houden, Acten ende Sententien te minuter en ende t'ontwerpen.

L X V.

Item, de voorz Griffier sal maecten ende houden besonder Register van alle d'advysen van importantie ende consequentie, daer inne infererende de besloten Brieven ende Requesten: Van ghelijcken sal hy besonder Register houden vanden Placaten, Ordonnantien ende besloten Brieven van gelijcken effecte.

L X VI.

Item, sal oock de voorz Griffier gehouden zijn besonder Register te houden vanden Sententien ende Appointementen van den Hove, by de welcke geordonneert sal zijn dat de Processen ofte eenige stucken gestelt sullen worden in handen van d'Officieren, om 't recht vanden Lande daer inne te bewaren, ende van gelijcken oock vanden

Sententien daer de Fiscalen partyen zijn.

L X VII.

Sal oock de voorz Griffier Register doen houden van allen Acten, ende gheextendeerde Ordonnantie, hebbende effect van Sententie. Ende desgelijcks vanden Sententien gheextendeert met insertie vande substantiale middelen vanden Proceffe, by een ander Register apart. Ende noch een derde Register vande kennissen ende ghewillige condemnatien.

L X VIII.

Ende sal oock gehouden zijn besonder register te houden van alle Sententien die 't Hoff hem ordonneren sal te extenderen als faecken van consequentie, al waer 't oock dat parthyen dat niet en verfochten.

L X IX.

Item, dat in 't extenderen vanden Sententien op adjudicatie ofte interpositie van decreete, de voorz Griffier daer inne niet te infereren ofte verhalen en sal d'exploicten vande proclamatie ofte uytroepingen: Maer sal alleenlijck kort verhael maecten vande voorz uytroepingen, ende van 't gebefoigneerde vanden Deurwaerder, verklarende de dagen ende de onderhoudinge ofte vervolgh vande selve uytroepingen, ende andere nootelijke ende substantiale dingen. Ende van ghelijcken sal ghedaen worden inde extensie vande andere Sententien, soo kort als mogelijk zijn sal, sonder nochtans yet, ofte eenige substantiale middelen achter te laten: welcke extensien, al eer die te grosseren, hy gehouden sal zijn den Rapporteurs te communiceren.

L X X.

Item, dat de voorz Griffier egeene Processen en sal mogen ontfangen, ten zy dat die geheel gefurneert zijn, volgende den Inventaris, ende soo hier nae gefeyt wort in 't Capittel vanden Procureurs, noch inde voorz Processen yet te laten voegen, af doen, noch veranderen, naer dat die gefurneert ende ontfangen sullen zijn, ten zy by ordonnantie vanden Hove, ofte by consent ende in presentie van beyde de partyen, indien sy daer by begeeren te zijn. Ende sal de voorz Griffier nemen voor sijnen salaris den taux hier na volgende, te weten:

L X XI.

Voor een Presentatie voor d'eerste reyse alleenlijck, twee stuyvers.

L X XII.

Voor ghemeene Acte dienende in Proces, vier stuyvers.

L X XIII.

Voor Appointementen ofte Ordonnantien gestelt by Apostille op Requesten, vier stuyvers.

L X XIII.

Voor een Acte dispositief, acht stuyvers.

L X XV.

Item, alle andere presentatie ende expeditien opte Rolle, daer van d'Acten in 't proces niet ghedient en zijn geweest, maer die men alleenlick naderhant licht om kosten te doen taxeren, en sullen voortaan niet ghemaect worden by Acten, maer alleenlijck by Extract autentijck, soo verre parthyen dat begeeren, ende sal de voorz Griffier hebben voor elcke vande selve presentatie, ende

expeditien inde voorz Extraecten begrepen, soo verde nochtans die in taxatie komen, twee grooten Vlaems.

LXXVI.

Item, voor Acten inhoudende provisie of appointement op staende voet ghegeven, twaelf stuyvers.

LXXVII.

Voor interlocutoiren die ghegeven sullen worden op een Proces dat gesien of gevisiteert is gheveest, seshien stuyvers.

LXXVIII.

Voor verdachvaerdinge, macht van Commissarissen, Executorien, Acten van taxatie, ende allen anderen Provisien ende Mandamenten die men ghewoonlijk is inde Griffie t'expedieren, acht stuyvers.

LXXIX.

Voor besloten Brieven, ses stuyvers.

LXXX.

Voor elck bladt copien houdende acht en twintich regulen, anderhalven stuyver.

LXXXI.

Voor Sententien, als de materie meer bedraegt dan vijf hondert guldens, ofte de weerde van dien, vijf guldens.

LXXXII.

Ende voor 't recht van 't Zegel, twintigh stuyvers.

LXXXIII.

Ende in materie meer bedragende dan drie hondert guldens, sullen hebben vier guldens: ende onder de voorz drie hondert guldens, drie guldens.

LXXXIII.

Ende voor 't Zegel, thien stuyvers.

LXXXV.

Ende van namptissementen van penningen, den tscstighsten penningh naer ouder gewoonten, soo wanneer 't nampt inde Griffie gebracht sal wordē.

SECRETARISEN.

LXXXVI.

DAt de Secretarissen, de Griffier mede gereekent voor Secretaris, gehouden sullen zijn op elcke Request-dach op 't bureel voor den President, ofte die in sijn absentie presideren sal, te leggen alle de Requesten die hem geleverd sullen zijn by den partyen, sonder die uyt heurlieder autoriteyt te mogen geven ofte presenteren den Raetslieden, maer sullen by den President werden uytgedeeft onder de Raetslieden, omme daer op geappointeert te worden. Ende so haest de Raetslieden de selve gevisiteert sullen hebben, sullen de voorz Griffier ende Secretarissen daer op terstont apostilleren, al eer sy uyt de Kamere sullen scheyden, stellende op de marge van dien met heurlieder handt sulcke apostille als hen geordonneert sal zijn, sonder welke Ordonnantie sy geen apostille en sullen mogen stellen, op wat Requeste dattet zy.

LXXXVII.

Item, dat alle Requesten alsulcx geapostilleert, sullen gedeylt ende gedistribueert worden by den oudsten Secretaris, gelijkelick, ofte alsoo na als 't doemlijk zijn sal, ende sal elck van hen te vre-

den zijn, met alsulcke Requesten als hem gedistribueert sullen zijn, sonder die te mogen wisselen, ofte weygeren d'expeditien daer van te doen, ten ware in saecken hier nae geexcepteert.

LXXXVIII.

Item, dat de voorz Secretarissen sullen met heurlieder handt op de voorz Requeste d'expeditie minuterer vanden Mandamenten ende Provisien, naevolgende den Apostillen daer op ghegeven, welcke Minute sy sullen met heuren naem teekenen, ende die aende voorz Mandamenten ende Provisien hechten als die ghegrosseert sullen zijn, onderteeckenende oock de voorz Provisien naer dat die by henlieden voor alle werck oversien, gevisiteert ende gecorrigeert zijn, ten eynde de President in 't zegelen vanden Provisien daer op regard sal mogen nemen, Behoudelijck wettelike excusatie, van sieckte, nootelijke absentie, ofte ander diergelijcke belet van yemande der voorz Secretarissen, van 't welck de Secretaris diē d'expeditien uyt eens anders naem doen sal, ghehouden wort in 't eynde, ofte op den rugge vander Requesten ende Minuten note te maecten.

LXXXIX.

Item, voor d'expeditie van Requesten Civile, besloten Brieven ende Appointementen op Requesten, inhoudende Provisien, sal betaeldt worden ses stuyvers.

XC.

Ende voor 't Zegel, twee stuyvers.

XCI.

Ende voor alle andere Mandamenten ende Provisien van Justitie by den voorz Raede verleent, twaelf stuyvers.

XCII.

Ende voor 't Zegel, twee stuyvers.

XCIII.

Item, van beneficien van Inventaris, voor d'expeditie vijftigh stuyvers: ende voor 't Zegel, een en vijftigh stuyvers.

*Van Mandamenten ende Provisien**van Justitie.*

XCIII.

DEn voorz Raedt sal alle Dijnstage ende Vrydage na de noene, depescheren alle Requesten ende Provisien van Justitie.

XCV.

Ende alsoo dickwils Processen zijn geresen tusschen Bailliuwen, Schouten, ende andere Officiers, uyt saecken vanden limiten van hare Jurisdic-tien, welcke Processen ten beyden zyden beleyt zijn geweest tot koste vande Graeffelickheyt, oock tot grooten naerdeel ende verachteringe vande Onderfarē, die gemeenlick heur recht niet en konnen vervolgen, overmits alsulcken gheschille van Jurisdic-tie: Soo wort, om daer inne te voorsiene, den voorz vanden Hoogen Raede verboden, te verleenen, accorderen ofte segelen eenige Provisien van Justitie, ten verfolge van eenen Officier tegens den anderen, maer soo wanneer d'een Officier hem over den anderen beklagen sal, de voorz vanden Hoogen Raede sullen de selve ontbieden, ende appointeren, indien 't doemlijk is, indien niet, sullen kennisse vander saken nemen, ofte de

Hooge Overigheyt vander swarigheyt by henlieden daer inne bevonden, met heurlieder advijs adverteren. Ende sullen voorts de voorz vanden Hoogen Rade, in cas van Processse oft rechtvorderinge ter dier saecke den Officier die bevonden sal worden t'onrecht alfulcken saecke ghesustineert te hebben, condemnieren inde kosten van Justitie, te betalen van sijn eygen, sonder by den voorz Officier, daer inne vervallende, die te mogen verhalen ofte reekenen tot laste vande Graeffelijckheyt, ten ware dat hy alfulcken saecke aengenomen hadde by ordonnantie vande Overigheyt, vanden Staten, vanden voorz Hoogen ofte Provincialen Raede, ofte van dien vande Reeckenkamer.

XCVI.

Den voorz Hoogen Raedt en sal niet mogen verleenen eenige provisien penael stadt houdende, daer by yemant *ad factum* preciselick soude geconstringeert worden, ten ware om merckelijcke redenen van necessiteyt, *periculi in mora*, spolie, ende anderen in Rechten bekent, ende daer van den Hove ten minsten sommarie ghebleecken sal zijn, in welcken ghevalle partye eenen korten Recht-dagh ghepresigeert sal worden, om daer tegens ghehoort te mogen werden, maer sullen andere negative interdictien penael tot discretie van den Hove verleent mogen worden, naer gelegentheyt vander saecke, midts dat partyen eenen korten Rechtdach zy gestelt.

XCVII.

Dat alle Mandamenten ende provisien van Justitie verleent inden voorz Hoogen Raede, sullen vermelden ende inhouden d'intentie vanden Impetrant, ende t'effect van t'geene hy is eysschende, ten eynde dat de Gedaeghde mach gheinstrueert zijn van t'geene dat hy moet verweeren, ofte antwoorden, ende om by dien middele te verkorten de dilayen ofte uytstellingen die de Gedaeghde soude mogen versoecken voor de litiscontestatie.

XCVIII.

Dat in alle Requesten, gepresenteert om te verwerven Relief van Appel ofte reformatie, in't korte verhaelt sullen zijn de redenen ende poincten vander materien, ende de Sententien daer op gegeven, metter date van dien, om beter te mogen adviseren of men de clausulen van inhibitie ende verbodt, ofte andere provisionale clausulen sal behooren t'accorderen ofte niet, ten welcken eynde t'dictum daer aen gehecht sal worden.

XCIX.

Ende alsoo veel Officieren hun beklagen, dat men sonder onderscheyt alle appellatien ende reformatien van boeten, ende Civile beteringen tot profijte der Graeffelijckheyt aangewesen, is toelattende, uyt welcke oorsaecke sy bedwongen zijn lange Processen te sustineren, tot seer groote merckelijcke kosten, de welke die vander Reeckenkamer niet en willen passeren, sulcks dat de selve Officieren liever hebben de voorz boeten te verlaten, dan de voorz Processen te vervolgen, t'welcke den bruyckigen ende misdoenders geeft oorsaecke, van meerder wederhoorigheyt ende wederspanningheyt tegens de Justitie, ende den Officieren voorz. Soo wert gheordonneert, dat

niet tegenstaende d'appellatie vanden Sententien houdende condemnatie van boeten, de ghecondemneerde ghehouden sal zijn die te namptiseren, ende dat voortaan op sijn appellatie niet geaccordeert sal worden dan simpel relief d'appel, ofte reformatie, sonder clausulen van inhibitie ofte surceantie, ten ware merckelijcke redenen den Hove ter contrarie soude mogen moveren.

C.

En sullen oock de voorz vanden Rade niet verleenen relieven van appel, mette clausule van inhibitie, tegens arresten ofte andere extrajudiciele Acten, alleenlijck hebbende effect van dachvaerdinge, maer sal partye haer voorsien by oppositie, ten ware dat fulcken arrest, ofte extrajudiciele Acte gefondeert werde op Sententie ofte Ordonnantie, daer uyt appellatie ofte reformatie soudent mogen vallen.

CI.

Ende sullen oock geen relieven van appel ofte reformatie accorderen op Sententien gegeven in materie van Politie, alimentatie, dijckagie, beden ende subventien vanden Prince ofte Staten, reparatien van Wegen, Bruggen, Passagien, ende diergelijke Sententien, ten ware seer merckelijcke redenen ter contrarie waren dienende.

CII.

Item, werden verboden alle appellatien van concessie van simpele ofte personele dachvaerdinge, van Brieven van Complainte, Sauvegarde, Commissien, om hem t'informeren, t'zy preparatoirlick, of valetudinaerlick, ende van toekomstige grief, sonder dat op sulcken appellatien by den voorz Hoogen Rade verleent sullen worden brieven van relief van appel, noch den eersten Rechters de kernisse daer van benomen sal worden: Ende indien by onbedachtheyt ofte andersints eenige sulcke Brieven verleent waren, sullen de selve krachteloos ende van onwaerden zijn, ende de Impetranten van dien gecondemneert inde boete van thien Carolus guldens.

CIII.

Aengaende d'appellatien van Sententien ofte Appoinctementen interlocutoire, sal daer inne ghehouden ende ghevolgt worden de dispositie vanden weerlijcken Rechten, sonder dat die vanden Hoogen Rade andere appellatien sullen toe laten, noch daer op verleenen Brieven van relief van appel, op pene van nulliteyt, ende dat de Rechtere, daer van geappelleert wort, voorts sal mogen procederen: Ende om beter gheweten ende ghelet te worden of inder saecken provisie van appel valt ofte niet, sullen de Supplianten ghehouden zijn aen heurlieder Requesten te hechten Copie vande voorz Sententien interlocutoire, vande welke sy lieden hen zijn beklagende, welverstaende dat appel *in forma* geaccordeert sal worden van namptissementen, excederende de somme van sesse hondert guldens, indien daer redenen toe dienen.

CIII.

Des sal den voorz Rade provisie van appel mogen verleenen tegens Appoinctementen, Sententien interlocutoiren, of anderen verklaringen, infererende beswaernissen van groote prejudicie ende consequentie, t'welck staen sal tot discretie van den selven Hoogen Raedt, mits dat tegens alfulcke

ke Interlocutoiren ofte Appoinctementen, de clausulen van inhibitiën verleent sullen worden, alleenlijk totten dage dienende by het Mandement te prefigeren, omme alsdan partyen gehoort ofte revocatie van dien by den Commissarissen vande Rolle, ofte ofte continuatie by den Collegie vanden Rade gedisponeert te worden als naer behooren.

Vanden Deurwaerders, ende van heurlieder Exploicten ende Executien.

C V.

Dat de Deurwaerders, stellende ter executie de Mandamenten ende Provisiën van Justitie gegeven inden voorsz Hoogen Raede, sullen ghehouden zijn alle dachvaerdigen te doen aenden Persoonen, ofte ter woonstede vanden geenen die sy dachvaerden sullen, soo verre die woonsteden hebben, ende te laten de Copien vanden voorsz Mandamenten ende provisiën, den voorsz Gheclaeghden, ofte heurlieder Dienaren ende Huysgesinnen, ofte die hechten aende Deure vande voorschreve woonsteden, tot koste vanden Impetrant der voorsz provisie, alwaer't oock dat die niet versocht en ware, met annotatie ofte beteekeninge onder de voorsz Copie, wanneer den Recht-dach dienen sal, op pene van ses Carolus guldens voor de eerste reyse, voor de tweede reyse van gelijcke pene van ses Carolus guldens, ende van heuren Officien van 't Deurwaerderschappe ghesuspendeert ofte gheschorst te zyne den tijdt van drie Maenden, ende voor de derde reyse van heuren voorsz Officien ghepriveert ende verlaten te zijn ten eeuwigen dagen.

C VI.

Dat de Deurwaerder, willende ter executie leggen eenige provisie van Justitie, mette clausule van autorisatie, sal ghehouden zijn goede deligentie te doen om te vinden ende aen te spreekken den Persoon, ofte de woonstede vanden geenen dien hy wil executeren ofte dachvaerden, ende indien hy hem niet en kan vinden, nochte bekomen, sal vernemen of hy niet en sal kunnen vinden Procureurs, Facteurs ofte onderwinders van sijnen saecken ende affairen om aen henlieden zijn executie te doen, ende by ghebreecke van dien, sal sijn exploict doen by openbaer uytroepinge, ende ter Puyen af van der naester goeder Stadt vander residentie vanden geenen die hy wil executeren oft dachvaerden. Van welcken, ende sijn voorsz neerstigheden hy ghehouden sal zijn particulier ende bescheydelyck verhael in sijn Relatie te doen, ende boven dien, is 't mogelick, sullen den voorsz Gedaeghde, indien hy ecnighsints vindelick is, of aen sijn Procureurs ende onderwinders, soo hy eenige heeft, woonende buyten 't ressort vanden voorsz Rade, senden besloten Brieven, inhoudende heurlieder exploicten by eenen eygen Bode, die ghehouden wordt wederom te keeren by den voorsz Deurwaerder, ende hem te verklaren de neerstigheyt ende devoir by hem gedaen, 't welck de voorsz Deurwaerder ghehouden sal zijn in sijn Relatie te stellen.

C VII.

Dat alle Deurwaerders, al eer eenige executie

realijck ende metter daet te doen, om schande ende confusie te schouwen, overmidts dat de geexecuteerde somwylen henlieden niet en kennen, sullen ghehouden zijn hen te vinden by den Officier vander Plecken; ofte sijnen Stadthouder, ende aen hem assistentie te versoecken om met hem te komen, ofte eenen Dienaer ofte anderen Gedepu-teerden te seynden, om ter voorsz executie tegenwoordich te zyne, welcke assistentie de voorsz Officier of sijnen Stadthouder ghehouden sal zijn promptelijck te doen, sonder dat te weygeren oft uytstellen in eeniger manieren, op pene van arbitrale correctie.

C VIII.

Welcke assistentie ende obediëntie de voorsz Deurwaerders gehouden sullen zijn te relateren, of in stede van dien de weygeringe of 't vertreck dat de voorsz Officier of sijnen Stadthouder gheschieden sal hebben, ende niet te min in allen gevalle, de voorsz requisitie ende versoeck gedaen zijnde, sullen voorts varen mette voorsz executie, niet tegenstaende dat de voorsz Officier oft sijnen Stadthouder de voorsz assistentie geweygert ende uyt ghestelt hadde, ende niet present en hadde wille zijn, ten ware dat de voorsz Officier, of sijnen Stadthouder allegerde eenige merckelijcke redenen daer mede de voorsz Deurwaerder hem liet beduncken dat hy behoorde te vreden te zijn.

C IX.

Item, wanneer de partyen d'executie resisteren met woorden of metter daet, oock als de Officieren, Magistraten, ofte andere hem eenige resistentie, belet ofte verachteringe doen, ofte assistentie weygeren, sullen de voorsz Deurwaerders gehouden zijn dat getrouwelick te relateren, ende leveren Copie van heurlieder exploict in handen vanden Fiscalen, al waer't dat partye naderhant obedeerde ofte appoincteerde. Ende van ghelijcken sal gedaen worden van alle exploicten inhoudende dachvaerdinge om t'antwoorden op sulcken finen ende conclusien als de Procureur Generael sal willen nemen: Welcke dachvaerdinge altydt ghedaen sal worden in 't respect vanden voorsz Procureur Generael, ghenomen oock dat de partyen t'samen veraccorderen.

C X.

Item, als de provisiën ofte opene Brieven sullen inhouden van cautie te nemen, d'Executeur sal die souffisant nemen, ende daer van pertinente verklaringe doen by sijn relatie, op pene, indien daer aen gebreck bevonden worde, 't selve op hem oft sijnen Borgen te verhalen, ende der partyen schaden ende interesten te betalen, ende daer en boven arbitralick gecorrigeert te worden.

C XI.

Dat alle Deurwaerders executerende eenigh namptissement, sullen gehouden zijn 't voorschreve namptissement terstont te leveren in handen vande partye, ofte dat te brengen inde Griffie conformelick den Appoinctemente ofte provisie die hy executeren sal, op pene van suspensie van heurlieder Officien een Jaer lanck voor d'eerste reyse, ende van privatie van heurder Officien voor de tweede reyse.

C XII.

Sullen d'Executeurs van Complainten, van be-
E e e ij velen

velen op pene stadt houdende, ende van allen anderen provisien van Justitie, niet vermeldende ofte innehoudende eenen gesetten dach, in 't executeren van dien parthye dachvaerden t'eenen korten dage, niet excederende den tijdt van een Maent, sonder de voorfz dachvaerdinge langer uyt te stellen by collusie vanden Executeurs, ende den Impetranten, ten ware om de Vacantien als dan aenkomende.

CXIII.

Item, sullen d'Executeurs heurlieder relatie goet tijts ghereet maecten, ten eynde dat de partyen daer deur niet verachttert en worden, sonder dat sy de stucken vanden parthyen sullen mogen onthouden, onder 't decksel dat sy niet betaelt en souden zijn, ofte andersints, maer indien sy betalinge willen hebben, sullen dat den Raede vertoonen, de welcke den partyen promptelick bedwingen sal de vacatien vanden Executeurs te betalen, naer taxatie ende ordonnantie: Ende sullen de voorfz Deurwaerders maer een sommatie mogen doen, ten ware ten expressen versoecke vande partyen die hen te werck zijn stellende.

CXIII.

Indien eenige parthye, seggende te willen obedieren den simpelen bevelen, ofte verboden ende interdictien, hem by den Deurwaerder gedaen, de selve metter daet ende effectuelijcken niet en voldede, sal ghedachvaert worden om in rechte sijn obedientie te komen verklaren, om die ghedecreteert te worden, ende den Impetrant te stercken soo 't naer redenen behooren sal, op pene, indien de Deurwaerder van des te doen in gebreke ware, partyen te betalen de kosten die by ghebreke van dien gedaen sullen moeten worden.

CXV.

Ende indien eenigh Deurwaerder, ofte andere Executeur stellende ter executie eenige Sententie oft provisie gegeven inden voorfz Rade, bevonden ware qualijck geexecuteert, oft de woorden ende forme van sijn macht ende Commissie doleuselick ende ter quader trouwen, ofte by merckelijcke onachtsaemheyt geexcedeert ende overtreden te hebben, sal hy selve sijn exploit moeten verantwoorden, ende 't selve beteren ter ordonnantie vande voorfz Rade, sonder dat in sulcken gevalle d'Impetrant die hem te wercke gestelt sal hebben, voor hem sal mogen de saecke aen nemen, noch dat eenige Brieven van indemniteyt, hem daer van gegeven, hem sullen mogen te bate komen.

CXVI.

Wort daer omme bevolen ende belaft den voorschreven vanden Hoogen Raede, indien sy bevinden dat de voorfz Deurwaerders oft Executeurs in 't executeren van heuren last, doen eenigh misbruyck, ofte doen concussien ende moetwille oft bedroch, dat sy de selve ende soo verre elcken aengaet, corrigeren ende punieren soo het behooren sal, sonder gunst, faveur ofte dissimulatie.

CXVII.

Ende om te verhoeden de overtalligheyt van 't salaris vande voorfz Deurwaerders, ende ten eynde dat onder 't decksel van dien sy geen exactien en doen, werdt gheordonneert dat alle de voorschreve Deurwaerders sullen heuren salaris ende

vacatien ontfangen, naer de taxatie hier naer volgende.

CXVIII.

Te weten, de twee eerste Deurwaerders voor hen salaris van elck Exploit *in loco*, twaelf stuyv.

CXIX.

Voor d'uytroepinge van defaulte, twee stuyv.

CXX.

d'Ander Deurwaerders buyten de residentie exploitien of executie doende, 's daeghs festien stuyvers, ende sullen niet meer dagen reekenen dan sy befoigneren, nemende in 't reysen vijf mylen voor een dach-gelt.

Van Advocaten ende Procureurs.

CXXI.

Dat niemant inde voorfz Raedt sal mogen exerceren 't Officie van Advocaet, hy en zy gradueert in een vermaerde ende bekende Universiteyt, ende by den Rade ten eede ontfangen, als oock van gelijcken alle Procureurs gehouden sullen zijn den voorfz Hoogen Rade behoorlijcken eedt te doen.

CXXII.

Dat alle Procureurs vanden voorfz Hoogen Rade, ghehouden sullen zijn goet pertinent Register te houden vanden saken daer inne sy komen te dienen, daer mede sy tot allen tyden gehouden sullen zijn voor den Hove ende heuren Meesteren te verantwoorden.

CXXIII.

Dat alle saecken sullen by den Advocaten verhaelt, eysch gedaen, ofte in feyten geleyt worden: Van ghelijcken sullen de voorfz Advocaten antwoorden, repliceren ende dupliceren, nemende de conclusien in sulcken saecken dienende, ende sullen alle saecken bedingen t'elcker reyse alster eenich incident ryfen, ofte swarigheyt vallen sal opte expeditie van dien, sonder dat de Procureurs hen in eeniger manieren metten voorfz bedinge moeyen sullen.

CXXIII.

Dat de Procureurs t'allen reysen dat ter saecke dienende sal zijn, 't zy om eysch te doen, antwoorden, repliceren ofte dupliceren, ende van gelijcken t'elcker reysen als 't van noode wesen, ende eenich different vallen sal, 't zy ten principalen, ofte op eenich incident, sullen ghehouden zijn 's daeghs te vooren te gaen, of heur biljet by gheschifte den Advocaet te senden, inhoudende advertentie ofte vermaninge van 't geene daer op de saecke is dienende, met Instructie, indien hy eenige heeft, ten eynde dat by den voorfz Advocaet de saecke verhaelt ende te verstaen gegeven mach zijn, ende dat men op alles mach ordonneren alsoo 't naer redenen behooren sal. Ende indien de Procureur de voorfz Instructie verkrege gheduyrende de Rolle, sal gehouden sijn terstont den Advocaet daer van t'adverteren, op pene dat de Procureur, die van dies te doen in gebreecke ware, sal verbeuren t'elcker reyse ende voor elcke saecke ses stuyvers van heur eygen, waer van den Advocaet gheloofd sal worden op sijnen eedt. Ende indien d'Advocaet, den welcken 't voorfz biljet gefonden sal zijn, niet ghereet en is, sal verbeuren thien

thien stuyvers, ende soo verre men bevindt dat de voorz Procureurs ofte Advocaten hen vervorderen malkanderen vanden voorz penen t'excuseren, in sulcken gevalle sullen gecorrigeert worden ter arbitragie vanden Commissaris opte Rolle, ofte vanden Rade.

CXXV.

Dat d' Advocaten ende Procureurs practiserende, ende hebbende saecken dienende, ghehouden sullen zijn hen te vinden opte Rolle die men houden sal Dijnscdaeghs ende den navolgenden dagen, des Somers ten tien uyren, ende des Winters ten elf uyren, op pene van ses stuyvers voor den Advocaet, ende vier stuyvers voor den Procureur van elcke saecke die midts heurlieder absentie verachttert sal blyven, behalven den voorz Advocaten heur verhael op den Procureurs, indien sy pretenderen niet behoorlijcken te vooren gheadverteert gheweest te hebben, als vooren. Ten ware nochtans dat sy wettelijke excusatie hadden, daer af sy ghehouden sullen zijn den Griffier te advertieren, die daer note af maecken sal, om by den Commissaris op de Rolle de selve te admitteren ofte rejeteren soo 't behooren sal.

CXXVI.

Ende sullen de voorz Advocaten ende Procureurs hen niet mogen absenteren uytten Hage op den voorz Recht-dagen, sonder een Substituyt van sijnder qualiteyt te committeren, met volle Instructie van sijne saecken, van welcke absentie de voorz Advocaten ende Procureurs sullen ghehouden zijn malkanderen t'adverteren, al op pene van eenen Philippus gulden.

CXXVII.

Dat d' Advocaten gehouden sullen zijn te maken korte Schrifturen, sonder te gebruycken van herseggingen, ende redicten, oft overvloedige ende impertinente middelen, ende sullen de selve geschriften onderteecken, op pene van eenen Philippus gulden uyt heur eygen te betalen voor d'eerste reyse, ende voor de tweede reyse van suspensie ende schorfinge van heuren staet, ende indien sy niet ophouden ende hen daer van en beteren, op privatie van heuren voorz staet, tot arbitragie vanden Hove.

CXXVIII.

Ende sullen oock de voorz Advocaten in 't maecken van heurlieder geschriften, in een Artijckel, maer een seyten mogen poseren ofte stellen.

CXXIX.

Item, wordt den Advocaten ende Procureurs vanden voorz Hoogen Rade, verboden te stellen ofte poseren in heure Reprochen ende Salvatien eenige seyten, redenen ofte middelen, raekende de principale materie, maer alleenlijck dienende om te reprocheren ende salveren den Persoon ofte de depositien vanden Getuygen, ofte Brieven ende Munimenten over geleyt, maer sullen de partyen, indien 't hen goet dunckt, naer collusie inde saecke, mogen overleggen motijf van Rechte, het welck secreet ghehouden sal worden, sonder dat partyen adverte te communiceren.

CXXX.

Wert noch den voorz Advocaten ende Procureurs verboden, in heurlieder Schriftuyren oft anderen geschriften te stellen eenige onnutte ofte

scheldige propoosten, ofte injurieuse woorden, 't zy tegens partye, ofte yemant anders, dan voor soo veel als den noot vander saecken dat is eyfshende, op pene voor d'eerste reyse van thien Carolus guldens, voor de tweede reyse van twintich Carolus guldens, ende voor de derde reyse van suspensie van sulcken tijdt als 't Hoffadviseren sal, naer gelegentheynt vander saecken.

CXXXI.

Dat d' Advocaten niet sullen mogen maecken, noch teekenen eenige gheschriften in saecken die by hen te vooren op de Rolle niet bedinght ende geïnstrueert en sullen zijn, ten zy in gevalle van 't overlyden, absentie, ofte ander lersel vanden principalen Advocaet, de voorz saecken bedinght hebbende, ofte dat d'eerste Advocaet by sijnen Meester verdragen zy vande saecke, ende van sijn salaris ende vacatien betaelt, in welcken ghevalle de nieuwe Advocaet voor al ghehouden sal zijn volle Instructie van de materie vander saecke te nemen.

CXXXII.

Noch en sullen oock egeene geschriften teekenen die by yemant anders ghemaect ofte beworpen sullen zijn, ten zy datse die wel in 't lange oversien hebben, ende die ghestelt in sulcker voegen als sy verstaen de selve te verantwoorden.

CXXXIII.

Dat de Procureurs in 't maecken van heuren Inventaris sullen goede ordre houden, stellende alle de stucken ende Acten distinctelick, ende sonder eenige confusie daer inne te gebruycken, volgende de deductie van heuren geschriften, ofte beleyt vanden Processen, ende sullen specificeren d'Articulen vande voorz gheschriften, ten verificatie vanden welcken sy verstaen heure stucken, Acten ende Munimenten over te leggen, ende hen wachten te produceren eenige stucken in 't Proces niet gheroert, noch tot verificatie vanden Articulen dienende. Ende in gevalle dat sy heure Sacken te Hove dienen sonder sulcks gedaen te hebben, sullen t'elcker reyse vallen inde boete van eenen Philippus gulden, ende voorts indien men bevint den voorz Procureurs in heuren Sacken ofte in eenigen gheschriften, 't zy reprochen, contradictien, ofte salvatien, eenige nieuwe stucken, ende der partye niet gecommunicert, gesteecken ende geïntereert te hebben, sullen boven dien arbitralijcken gecorrigeert worden ter discretie vanden Hove.

CXXXIII.

Dat alle Inventarissen geteekent sullen zijn by den Advocaet ende Procureur, ende dat de Procureur verantwoorden sal van alle de stucken in den Inventaris gespecificeert.

CXXXV.

Item, dat alle Requesten die men ten Hove presenteert, hangende 't Proces, ende 't selve raken-de, sullen geteekent worden by den Advocaet.

CXXXVI.

Dat de voorz Procureurs sluytende 't Proces, sullen inden Sack leggen d'originele Brieven van heure Procuratien, oft Copie autentijck van dien, ghecollationeert ende geteekent by den Griffier ofte Secretarisen vanden Hove, partheye daer over geroepen.

CXXVII.

Dat de Procureur vanden Eysscher altijdts ghehouden sal zijn in allen Processen te leggen met sijn Mandament van verdachvaerdinge, ende instellen vander saecke, onder anderen Acten, d'Acte van sijnen eyfch, d'Acte van sijn replijcque, d'Acte dispositijf, ende d'Acte van conclusie in Rechten.

CXXVIII.

Ende de Procureur vanden Verweerder onder anderen Acten, d'Acte van sijn antwoorde, ofte verweeren, ende d'Acte van duplijcque, ende in materie van appellatie de gheinthimeerde Acte dispositijf, 't welck is als 't Proces ontfangen wort voor een Proces by geschrifte, sonder 't welck en sal 't Proces niet gehouden worden voor ghesur-neert.

CXXIX.

Item, dat de voorz Advocaten ende Procureurs inde materie daer de Procureur Generael gevoecht sal zijn, niet en sullen mogen van Schriftuyren, noch heur Sack te Hove dienen, ten zy die by den voorz Procureur Generael gesien zy, ende de voorz Schriftuyren, mitsgaders oock den Inventaris by hem geteeckent, al op arbitrale pene ter discretie vanden Hove.

CXL.

Item, dat de voorz Advocaten sullen hebben ende nemen voor heurlieder salaris, vacatien ende dach-gelden, den taux hier naer volgende, ende niet meer.

CXLI.

Te weten, in saecken die beloopē sullen tot twee hondert vijftigh guldens eens, ofte daer over, voor heurlieder retenue ofte onthoudt ende consultatie, vier en twintigh stuyvers.

CXLII.

Voor de plaidoye ende volle dinghtalen, vier en twintich stuyvers.

CXLIII.

Ende in saecken die onder de twee hondert vijftigh guldens sullen zijn, sullen de voorz Advocaten voor retenue ende consultatie nemen, twaelf stuyvers.

CXLIII.

Ende voor Plaidoye, twaelf stuyvers.

CXLV.

Sullen oock hebben voor elck bladt geschrifts, behoorlijck gegrossfeert zijnde, ses stuyvers.

CXLVI.

Ende voor 't maecken vanden Calendrier, die den Advocaet gehouden sal zijn te ontwerpen, in alle saecken twaelf stuyvers, ten ware die merckelijke groot ware, in wichtigen saecken, in welken gevalle hy daer van ghesalarieert sal worden, tot taxatie vanden Hove.

CXLVII.

Ende indien de saecke vereyscht meerderen salaris uytte importantie ende swarigheyt vander materie, als gelegen wesende in rechte, sullen dat den Hove mogen vertoonen by annoratie, benefens de Signature, houdende dat hy versoeckt taxatie, om in 't visiteren vanden Proesse opte taxatie van dien regard genomen te worden.

CXLVIII.

Ende als sy by hen Meester te wercke ghestelt

sullen worden in comparitien voor Commissaris of anderen *in loco*, sullen hebben twaelf stuyvers.

CXLIX.

Dat alle Reprochen ende Salvaticn ghemaect ende geteeckent sullen worden by den Advocaet, ende niet by den Procureur: Ende sullen de voorz Advocaten hebben voor elck bladt, ghegrossfeert als vooren, ses stuyvers.

CL.

Item, de voorz Procureurs sullen voor heuren salaris ende vacatien nemen de navolgende taxatie.

CLI.

Item, materien beloopende ter somme van twee hondert ende vijftigh guldens eens, ende daer over, voor retenue oft onthoudt ende consultatie, seshien stuyvers.

CLII.

Ende beneden de voorz somme, acht stuyvers.

CLIII.

Ende sullen de voorz Procureurs in heur declaratien van kosten, gehouden zijn te verklaren, of 't ghewijsde de voorz somme excedeert ofte te boven gaet, andersints sal men naer de mindere somme taxeren.

CLIII.

Voor elcken dach dat sy occuperen ofte dienen sullen, vier stuyvers.

CLV.

Om Geruygen te beleyden, ofte ander bescheyt over te leggen, 't zy inde Griffie, ofte voor Commissaris *in loco*, ses stuyvers: Ofte anders tot discretie vanden Commissaris.

CLVI.

Van eenen Sack te Hove te dienen, ende inde Griffie te leveren, vier stuyvers.

CLVII.

Van declaratien van kosten te maecken, elck bladt gros behoorlijck geschreven, drie stuyvers.

CLVIII.

Voor elck bladt Copie, eene stuyver.

CLIX.

Voor een Inventaris te maecken, ses stuyvers: Ofte als den Inventaris groot soude vallen, voor elck bladt drie stuyvers. Des en sullen sy geen Inventaris maecken, dan uyt den Calendrier by den Advocaet ontworpen.

CLX.

Van Sententien diffinitijf ofte interlocutoir te hooren, vier stuyvers.

CLXI.

Van heurlieder Sack nae de Sententie uytte Griffie te lichten, vier stuyvers.

CLXII.

Van diminutien te maecken, ter discretie vanden Hove.

CLXIII.

Item, sullen de Griffier, Advocaten, Secretarissen, ende Procureurs, grosserende ofte copierende eenige Schriftuyren, stucken ende munimenten, het zy om onder den Hove te dienen, ofte den partyen te leveren, gehouden zijn de selve te schryven in Papier van bequame ende behoorlijke grootte, ende die te schryven het zy by Articulen, ofte vervolgens, nae dat de Schriftuyren ende Munimenten vereyschende zijn, sonder die on-

onbehoorlijk uyt te rekenen, op arbitrale correctie, tot discretie vanden Hove, ende nae de faulte die in 't schryven ende grosseren bevonden sal worden, ende sal een yegelijk van hen gehouden zijn voor 't werck van sijnen Klercken te verantwoorden.

CLXIII.

Item, de voorz Advocaten ende Procureurs, reysende buyten ten versoefce van heuren Meesters, sullen 's daeghs hebben, te weten, de voorz Advocaten drie guldens vier stuyvers, ende de Procureurs twee guldens, boven haerlieder Wagen ende Schuyt-vrachten. Ende mits den voorschreven salaris, sullen ghehouden zijn hen Meesters te dienen. Ende indien d'Advocaet ofte Procureur swarigheyt maecte voor de voorz dachgelden te dienen, partye sal den Hove mogen Requeste gheven, om daer inne voorsien te worden soo 't behooren sal.

CLXV.

Dat de voorz Advocaten, Procureurs ende Deurwaerders vanden voorschreven Hoogen Raede, hebbende partyen gedient, sullen ghehouden zijn Register te houden van alle 't gene dat sy van dien ontfangen sullen, ende 't voorz Register by eede te affimeren, als sy des versocht sullen worden, ende heurlieder salaris ende vacatien te eyschen binnen twee Jaren nae dat de Processen, inden welcken sy ghedient sullen hebben, ghedecideert ende geuyt sullen zijn, sonder daer naer van dien eysch noch vervolch te mogen doen, ten zy dat sy daer van eenich hantschrift, ofte andere autentijcque obligatie by geschifte hebben, sonder dat oock d'een van hen des anderen salaris sal mogen onthouden, onder eenich pretext, op pene van arbitralijcken ghecorrigeert te worden, 't zy by suspensie ofte privatie van haren Officien, naer ghelegentheyte vander saccke ende discretie vanden Hove.

CLXVI.

Werdt verboden den voorz Advocaten ende Procureurs, heuren Klercken, Dienaren ofte Huysgesinne de Munimenten, Schriftuyren, Bewysen ofte Sacken vanden partyen te onthouden, onder 't dexele dat sy van heuren salaris niet betaelt en sullen zijn, maer sullen gehouden zijn die te restitueren, niet tegenstaende de voorz allegatie ofte redene, op peyne van arbitrale correctie: Ende om betalinge te hebben van heurlieder salarissen, sullen Requeste presenteren, mette declaratie van dien, om daer af condemnatie ende taxatie vanden Hove te verkrygen.

Stijl, maniere van procederen, ende ordre die men op'te Rolle houden sal.

CLXVII.

Inden eersten sullen de Commissarissen, sittende ter Audientie vande Rolle, silentie ende stilligheyt doen houden opte Rolle by den Deurwaerders aldaer jegenwoordigh zijnde, doende oock den Advocaten ende Procureurs heurlieder plaetsen ende sit-steden houden, volgende heure orde, sonder dat de voorz Advocaten ende Procureurs, geduyrende de voorz Rolle, sullen mogen verlopen, wandelen of aen 't Buffet by den Griffier

sitten, noch oock henlieden voor 't selve buffet presenteren, ten zy dat heurlieder saccken opgeroepen worden, al op arbitrale pene, ter discretie vanden Commissarissen.

CLXVIII.

Dat inde voorz Rolle ghestelt sullen worden, ten eersten alle de saccken by den Procureur Generael ghepresenteert, ende daer naer sijn tegensaccken, ende voorts de saccken van anderen Procureurs postulerende, de welcke ghehouden sullen zijn alle oude saccken voor den eersten dach dat men Rolle houden sal, alle Weecken te presenteren, ende daer naer de nieuwe saccken, op pene dat de oude saccken later ghepresenteert, geroeyeert sullen worden.

CLXIX.

Dat de voorz Procureurs ten eersten dage dat sy hen sullen presenteren voor heurlieder Meesters, gehouden sullen zijn inde Griffie te exhiberen heurlieder Brieven van Procuratien, ten eynde dat de Procureur vande tegen-parthye daer af Copie autentijcq mach nemen, indien 't hem goet dunckt, om met dier Copien hem te behelpen in Proces, indien 't by forclufie ofte versteck ghewesen wort, sonder dat van noode zy naderhandt de saccke ofte Requeste te presenteren, om exhibitie vande voorz Procuratie te hebben.

CLXX.

Item, in materie van raeu actie, sullen de partyen dispositijf nemen, omme te schryven by memorien ende Advertissemten van Rechten, soo verre de materie in Rechte is consistierende, ofte anders by eysch, antwoorde, replijcque ende duplijcque, ende van dienen van Acten ende Munimenten, of productie doen, indien de materie consisteert in feyten tot optie vanden Eyscher, ten ware de Gedaeghde t' sijnen pericule wilde nemen dispositijf dienende van memorien.

CLXXI.

Item, in materie van appellatie, daer de Sententie *a qua* gegeven wort op Proces by geschifte, sal eysch in appel gedaen, ofte grieven gheproponeert worden, ende geantwoort *in adis*, en 't Proces als dan ontfangen als Proces by geschifte, om gewesen te worden *ex eislem actis, an bene, vel male*, daer by parthyen mogen voegen een korte memorie ofte Advertissement d'welck secret blijft.

CLXXII.

Item, alser gheappelleert wort van eenige Sententien, Appoinctementen, ofte clausulen daer Appel valt, ende geen Proces by geschifte en is ghevallen, sal gheschreven worden by memorien, ofte in feyten als boven.

CLXXIII.

Dat eysch doende op eenige provisien daer veel Ghedaeghden zijn, hebbende verscheyden Procureurs, 't zy in materie van uytroepinghe, ende subhastatien, Cessien, beneficien van Inventarissen, ende andere diergelijcke, de Procureur vanden Impetrant sal sijn Exploicten, Munimenten ende Procuratien inde Griffie leggen, om by den Procureurs vanden Gedaeghden, daer van Copie te nemen, indien 't hem goet dunckt, binnen acht dagen, sonder by den Procureurs vanden Gedaeghden, tot dien eynde de saccke te presenteren, ofte daer mede 't Hoff te moeyen, op arbitrale pene.

Van

CLXXIII.

Van ghelijcken, ende op de selve penen, sullen de Procureurs vanden voorfz Ghedaeghde doen ten dage dienende om antwoorden, redenen van oppositien, ofte heurlieder eysschen van preferentie te leveren, om by elcken vanden partyen daer af copie te nemen, indien 't haer goet dunckt, binnen acht dagen.

CLXXV.

Dat alle incidenten gheresen, ende provisie verfocht op de Rolle, sullen terstont gedecideert, geappoincteert ende ghetermineert worden by den geenen die ter expeditie vande Rolle ghecommitteert sullen zijn, indien 't doenlijck is, sonder die te houden in advijs, ten ware dat men eenige merckelijcke swarigheyt daer inne bevonde, in welcken gevalle de Commissarissen sullen ordonneren dat de parthyen binnen vier ende twintigh uyren hen vinden sullen inde Griffie, ende aldaer de middelen ende feyten van haer dinghtalen by henlyden bepleyt, metten stucken daer toe dienende, ende anders geene, over te leveren, met een kort Advertisement van Rechten, ofte met insertie vanden rechten in sijn middelen vanden dinghtalen, indien 't hem goet dunckt, omme by den Griffier den Commissarissen terstont over ghelevert, ende by henlieden gheuyt te worden, indien 't doenlijck is, ende indien niet, den Hove daer af rapport te doen, welck Hoff bevindende 't voorfz different, sulcks sommierlijck gheinstrueert, niet uytelijck te zyne, sal den parthyen mogen ordonneren ten voorfz geschille sommierlick te schryven by Memoriet ende Advertisementen van Rechten, tot sulcken korten dagen als 't Hoff ordonneren sal.

CLXXVI.

Item, dat men alle dilayen in materie provisionale kort ende peremptoire accorderen sal, indien de materie ghedisponceert is, om eenige dilayen te verleenen.

CLXXVII.

Item, de gene die hen bevinden sullen beswaert by eenigh Appoinctement by den Commissarissen opte Rolle ghegeven, sullen daer van mogen verfoecken ende vervolgen reauditie aen 't volle Collegie, binnen drie dagen nae de pronunciatie van 't voorschreve Appoinctement, sonder dat parthyen den selven tijdt onder malkanderen sullen mogen prorogeren, sonder oorlof vanden Hove. Ende indien de Procureurs het selve verfocht hebbende, daer inne vervallen ende succumberen, sullen ghecondemneert worden in twee Carolus guldens, ofte meerder boeten, indien 't Hoff de materie bevindt daer toe ghedisponceert te zijn.

CLXXVIII.

Indien de Verweerder antwoordende, neemt conclusie tot niet ontfanckelijckheyt, sal ghehouden zijn voorts te procederen ende concluderen tot allen sijnen, ten zy dat hy sommierlijck ende terstont sijn voorfz conclusie van niet ontfanckelijckheyt verifieert, ende daer toe by den Commissaris opte Rolle gheadmitteert ende ontfangen zy, ofte dat sijn voorfz conclusie van niet ontfanckelijckheyt hem strecke tot exceptie declinatoire, van litispēdentie, ofte litisfinite,

CLXXIX.

Dat de Procureurs dienende eenen Impetrant ende Eysscher, sullen ghehouden zijn vanden beginsele vanden Processē goede ende breede instructie te nemen, om eylich te maecken, ende conclusie te nemen, sonder dat sy sullen mogen nemen dilay by deffault te purgeren, absentie van Rade ofte andersins, 't welck hen niet gheaccordeert en sal worden al eer den voorfz eyssch te doene, ten ware uyt goede ende merckelijcke redenen, daer van den Hove terstont mocht blijken, ende mits refunderende de kosten van retardemente sulcks alffer vallen sullen.

CLXXX.

Dat de Procureurs van eenen Verweerder ghehadt hebbende heure ordinairse dilayen, om opten voorschreven eyssch te antwoorden, te weten by absentie, ende peremptoire, sulcks als de Commissarissen opte Rolle presigeren sullen naer de distantie vander plaetsen, en sullen geen vorder dilay mogen verfoecken sonder merckelijcke ende redelijcke saecken, daer van den Hove incontinentie sal blijken.

CLXXXI.

Ende als de saecke dienen sal om te repliceren ende dupliceren, en sullen de Procureurs vanden partyen respectivelijck niet mogen hebben ofte verfoecken meer als een dilay, 't welck hem geaccordeert sal zijn peremptoirlick ter discretie vanden Commissaris als vooren.

CLXXXII.

Dat 't dilay van absentie maer eens inde saecke ende ten principale vander materien genomen en sal mogen worden, sonder dilay by absentie te nemen in materie provisionale.

CLXXXIII.

Ende en sal men (naer dat de voorfz ordinairse dilayen, soo voorseyt is geaccordeert sullen zijn) niet mogen verfoecken noch accorderen continuatie vande voorfz dilayen, ofte staet vander saecke, ten ware uyt redene suffisante den Hove ghebleecken.

CLXXXIII.

Als partyen toegelaten sullen zijn om enqueste te doen, sullen reciproquelijck d'een nae d'ander, voor d'eerste dilay hebben ses weecken, voor de tweede ende derde t'elcker reysen drie weecken, ende sal d'elste peremptoir wesen: maer in materie provisionale, ofte ghedisponceert tot korte dilay, sal 't Hoff mogen ordonneren naer dat de saecke sal vereysschen, maer sullen partyen heure Requesten aen 't Hof mogen presenteren, indien sy merckelijcke saecke ende behoerlijcke blijcke vertoonen, daeromme men hen vorder dilay soude mogen accorderen, sonder dat de saecke opte Rolle andersins gepresenteert mach zijn om langer dilay te hebben dan vooren is geseyt.

CLXXXV.

Ende soo wanneer eenige Requeste Civile gheinterineert sal zijn, ende de feyten daer inne begrepen ontfangen ende gheadmitteert om te verifiseren, in dien gevalle sullen parthyen oock 't voorschreve dilay van ses weecken hebben, ende een ander tweede van drie weecken peremptoirlijck, sonder meer: Ten ware midts presenterende Requeste als boven, ofte dat 't Hof be-
weeght

weeght ware korter dilay t'ordonneren.

CLXXXVI.

Dat de voorz dilayen, geaccordeert ende verleent om enqueste te doen, sullen oock dienen om munimenten over te leggen, als eensdeels wesende vander selver enqueste, daer af 't overlegh gedaen sal worden voor den Commissaris vande voorschreve enqueste, die dat noteren sal in sijn Proces Verbael, sonder daer omme de saecke opte Rolle te presenteren, noch vorder dilaye te mogen eyschen.

CLXXXVII.

Indien yemandt verfoeckon sal dat sijn parthye ghedachvaert zy om te komen in persoon, om op de seyten, by hem geposeert, particulierlick ende pertinentlick t'antwoorden by eede, *per verbum credit, vel non*, ende dat de Rechter ordineerde uyt eenige consideratie, dat sulcks behoort gedaen te zijn, in dien ghevalle soo verre hy Deffailanten blijft, de seyten sullen ghehouden zijn voor bekend.

CLXXXVIII.

Als yemant gedachvaert zynde voor Commissaris om Getuygen te sien sweeren, munimenten over te leggen ende collationeren, blijft Deffailant, de Getuygen sullen ge-eedt worden, de munimenten ontfangen ende gecollationeert, niet tegenstaende d'absentie vande gedachvaerde.

CLXXXIX.

Dat de Practisijnen heuren billetten niet en sullen mogen extenderen met eenige nieuwe seyten in heure geschrifte niet gheposeert zynde, maer sullen alleenlijck bewysen de seyten vander voorgenoemde gheschriften, op welke sy verstaen heurlieder Getuygen te beleyden met seeckere verklaringe of extensie vande circumstantien, ende dependentien vanden selven Articulen, soo verre daer eenige valt, op peyne van rejectie van sulcken seyten ende boeten van een Carolus gulden, al ter Ordonnantie vanden Commissaris vanden enquesten.

CXC.

d'Enqueste ghepubliceert, ende de Sacken by partyen inde Griffie geleverd zijnde, sullen dienen van Reprochen ende van Salvatien.

Van Clausulen ende Brieven van Requesten Civile.

CXCI.

Als yemant, 't zy Eyscher of Verweerder, Requeste Civile presenteren sal, ende dat daer by 't Proces eenighsints verachttert worde, d'Impetrant ofte Presentant sal betalen de kosten van de selve verachteringe ter tauxatie vanden Hove, ende indien hy die presenteert naer dat d'Enquesten ghedaen sullen zijn, en sal niet alleen de kosten vanden verachterden Processe betalen, maer oock vande Schriftuyren ende Enquesten, Reprochen ende Salvatien die parthyen sal willen doen om contrarie seyten te verifiseren, ten zy dat by den Hove uyt eenige redenen anders gheordonneert zy.

CXCVI.

Dat de gheene die verwerven sullen clausulen ofte Brieven van Requeste Civile, dienende inden

voorz Hoogen Raede, ende daer van vervallen, sulcks dat de Requeste Civile gherejecteert wort, sullen betalen van sulcke Requesten ofte clausulen van Requeste Civile, de boete van ses Carolus guldens, in handen vanden Ontfanger vanden Exploicten, de welke daer van besondere reekeninge houden ende doen sal, neffens den anderen penningen van sijnen ontfangh, by een besonder Capittel.

CXCVII.

Dat alle Impetranten van clausulen ofte Brieven van Requeste Civile, om nieuwe seyten over te leggen, conclusie te veranderen, ofte munimenten t'exhiberen, sullen gehouden zijn terstont daer van te dienen, mette presentatie vande voorz Requeste Civile, sonder daer omme eenigh dilay te mogen nemen, op peyne van dat de saecke gheroyeert, de voorz clausulen ofte Brieven gerejecteert, ende de Procureur inde kosten vanden dage, ende inde boete van eenen Carolus gulden, uyt sijn eygen Borse gecondemneert sal worden, onvermindert de voorz condemnatie vande boete van ses guldens, ende en sullen inde nieuwe seyten die sy overleggen, gheen oude seyten ende rediten mogen stellen, op gelijke boeten.

CXCVIII.

Als yemandt in Rechte voor den voorschreven Hoogen Raede Requeste Civile gepresenteert ende interimement verfocht sal hebben, ende dat partye in 't voorschreve interimement niet en sal willen consenteren, maer de selve wederleggen, soo sal de voorschreve Requeste Civile, mitgaders 't gheschil vanden parthyen gevoeght worden ten principalen Processe, om in 't visiteren van dien alsulcken aenschouw daer op te hebben als naer redenen behooren sal, ende indien in 't visiteren vanden principalen Processe, men bevindt dat de voorz Requeste Civile behoort gherejecteert te worden, sal 't selve verklaert worden by der Sententie, die op 't principael Proces gegeven sal worden, ten ware nochtans dat de voorz Brieven ofte clausule van Requeste Civile, dienende alleenlick als preparatorien, ofte tot bereydinge vanden Processe, of andersins vereysshende waren voorgaende interimement, ofte rejectie, in welcken gevalle sulcke clausulen ofte Brieven van Requeste Civile, sullen by ordonnantie vanden Commissaris opte Rolle te Hove mogen geleyt worden, mette Acte van presentatie, ende debat van dien, om by den voorz Hove op 't voorz interimement, ofte rejectie, recht gedaen te worden so't behooren sal.

Van Complainten ende andere materien possesseire.

CXCV.

Dat alle Impetranten van complainten gehouden sullen zijn te toonen ende verifiseren, dat sy by hen selven, hunne Voorfaten, Huysgesinne, Procureurs ofte Pachters, vredelijck de litigieuse saecke ofte goet beseten ende gebruyckt hebben, sonder letsel of ghebreck Jaer ende dach: ende daer naer by den Ghedaeghde inde voorschreve possessie geturbeert, ofte gestoort zijn geweest, op pene vande voorz complainte versleken te worden, de welke wy niet en willen stadt te grijpen,

noch geinterineert te worden, om minder possessie dan van Jaer ende dage, so voorz is, maer sullen hen de partyen in sulcken gevalle mogen versien by maintenue ofte beveelen, by de welke de Gedaeghde tot restablisement niet bedwongen en sal worden.

CXCVI.

Dat de Commissaris ofte Commissarissen, gecommitteert om Brieven van Complainte, in cas van sayfine, ende nieuwigheden ter executie te stellen, sullen gehouden zijn voor alle werck hen wel ende behoorlijcken, by Getuygen, weerdigh van geloove ende niet suspect, te informeren opte premissen ende inhouden vande voorz Brieven, Acten possessoire, ende turbel ende belet daer inne genarreert. ende de voorz informatie by gheschripte te stellen, om die in heurlieder Verbael te voegen: Ende dat gedaen, sullen parthyen doen dachvaerden, om henlieden te vinden ter litigieufer plaetsen, ende de voorz Complainte te sien ter executie stellen, ter welcker plaetse sy gehouden sullen zijn, eerst ende voor al ostensie ende lecture te doen vanden voorschreven Brieven van Complainte, ende daer van parthye Gedaeghde copie te geven t'sijnder begeerte: Ende indien de voorz parthye wilde sustineren den Impetrant in possessie niet gheweest te hebben, ende begeerde feyten ofte Acten possessoire contrarie te verificeren ende betoogen, sullen de voorz Commissarissen haer daer toe moeten admitteren ende ontfangen, ende sullen de voorz partyen tijt prefigeren van drie dagen, ofte anderen behoorlijcken tijdt voor alle dilayen ende uytstel, om de voorz verificatie te doen, ende dat ten koste vanden selven Gedaeghden.

CXCVII.

Ende t' voorz dilay van drie dagen, ofte anderen verlopen zijnde, ofte andersins promptelick ende terstont als de Gedaeghde geen informatie en willen doen ter contrarien, indien den Commissarissen blijcke vande possessie des Impetrants, turbatie ende belet hem ghedaen, sullen niet tegestaende appellatie ofte oppositie, procederen tot furnissement, restablisement, ende volkominge vanden voorz Complainten reëlicken ende metter daer, soo verre daer eenige valt, als naer redenen, Ende sullen den voorz Gedaeghde eenen korten ende behoorlijcken dach beteekenen, om den Impetrant breeder ende volkomelijcker te sien houden ende maintaineren, ende de redene van sijne oppositie te seggen.

CXCVII.

Ende indien by d'informatie vanden Impetrant niet klaerlijck en blijkt vande premissen, ende Acten possessoire, inde Brieven van Complainte ghenarreert ende verhaelt, ofte dat by informatie vande Gedaeghde blijkt van contrarie possessie, soo en sal den Commissaris niet procederen tot reël furnissement vande voorz complainte ofte restablisement, maer sal alleenlijck de voorz complainte doen executeren by simpele verdachvaerdinge, ende laten den Hove ordonneren op 't restablisement, overbrengende de informatie by hem genomen.

CXCIX.

Indien de Commissaris, nemende informatie op

de premissen vande complainten, bevindt dat het restablisement behoort ghedaen te worden mer eenige specie, als van Grane, Wijn, Hout ofte andere dingen leggende in estimatie, sal ghehouden zijn hem oock t'informereren, op de weerde van dier specien, om dien volgende te procederen tot restablisement soo verre daer eenige valt, ende indien onder de Getuygen bevonden wort differentie ofte verschil, noopende de selve estimatie, t' voorz restablisement sal gedaen worden, naer volgende den waerschijnlijcksten toon, ende indien die gelijcke ware in getale van getuygen, het voorz restablisement sal ghedaen worden naer den minsten prijs,

CC.

In materien possessoire van Patronaetschap ofte diergelijcke questie, gheintenteert ofte te intenteren inden voorz Hoogen Raede, d'Eyscher sal ten eersten dage gehouden zijn, sijnder partye te vertoonen ende over te leggen sijn titulen, de welke parthye sal ghehouden zijn te komen verweeren, ende daer op antwoorden te veertien dagen, ende ten selven dagen overlegh te doen van heurlieder titulen, ende daer naer sullen de parthyen andere veerthien dagen hebben, om van heurlieder replijcque ende duplijcque te dienen, naer style als vooren, al peremptoirlijck, sonder ander dilay daer toe te verleenen, ten ware dat den Rechter dochte om de distantie vander plaetsen ofte qualiteyt vander materie, ander dilay nootlijck te zijn.

CCI.

Dat partyen geappointeert zijnde te schryven in alsulcke materie possessoire, sullen ghehouden zijn heur geschriften te furneren, soo wel ten principalen possessoire, als op de recredentie by een Volume, sonder die te scheyden.

CCII.

Naer dat de voorz materien possessoire van Patronaetschap alsoo sullen gheinstrueert zijn, de voorz vanden Hoogen Raede sullen ghehouden zijn ten minsten op de recredentie te decernereren twee voorz titelen over weder-zyden ghedient, indien 't doenlijck is, ende soo verre van noode ware eenigh bewijs te doen, sullen die so sommierlick doen als 't mogelick zijn sal.

CCIII.

Item, indien een vande partye inde voorz materie, in gebreke ware sijn titulen ende geschriften over te leggen, ten dagen daer toe beteekent, sal recht ghedaen worden op 't overleggen vande tegenpartye, so de materie vander saecke bevonden sal worden te vereytschen.

CCIII.

Dat de Sententien van recredentien inde voorschreve materie possessoire ghegeven inde voorz Hoogen Raede, gheexecuteert sullen worden op goede ende versceckerde borchtchte van wederom te geven ende restitueren de vruchten die ontfangen sullen zijn uyt krachte vande voorschreve recredentie.

CCV.

In materie van complainte in cas van nieuwigheden, indien d'Impetrant Deffailant blijft, hy sal verklaert worden vervallen te zijn van sijn impectratie, ende sal 't restablisement ghedecerneert wor-

worden, ten profijte vanden Gedaeghde comparerende, ende d'Impetrant ghecondemneert inde kosten, midtsgaders oock inde schaden ende interesten.

CCVI.

Maer indien d'Opposant in deffault is, sal voor d'eerste vervallen van declinatoire, ende de kosten betalen, ende voor 't tweede deffault, sal d'Impetrant gemainteneert ende bewaert worden, ende d'Opposant gecondemneert inde kosten.

Materien Provisionale.

CCVII.

DAt de geene die inden voorz Hoogen Raede gedachvaert sullen zijn om heurlieder handt-teecken te kennen ofte ontkennen, sullen ghehouden zijn dat promptelijck te kennen of ontkennen, ten zy dat sy merckelijke redenen ter contrarie hebben, in welcken gevalle sal hen verleent worden alleenlick een dilay, ende dat overflreucken zynde, sullen ghehouden zijn te kennen of ontkennen, ende indien sy heurlieder hant ende teecken kennen, sullen gecondemneert mogen worden de sommen daer inne begrepen te namptiferen, welcke somme d'Impetrant sal mogen lichten op cautie, ten ware dat by inspectie vande Obligatie bleecke, dat de selve naer Rechten geen verbande obligatoir inne brocht, ende indien de voorz Gedaeghde naer 't voorz dilay verleent, hem liet stellen in deffault, sal 't handschrift ofte Cedulle ghehouden worden voor bekend, ende de Deffailanten ghecondemneert te namptiferen alleenlijck, maer als de voorz Gedaeghde ghehadt sullen hebben dilay peremptoire, om t'antwoorden soo wel ten principalen als op het kennen van een handt-teecken, ende vallen in deffault, sullen versteeken worden van allen exceptien, ende heurlieder Cedullen ofte hantschriften ghehouden voor bekend, ende ghecondemneert tot betalinge vander somme daer inne begrepen.

CCVIII.

Ende indien de voorz Gedaeghde de handschriften ende Obligatien ontkennen, d'Eyscher sal ontfangen worden d'onderteyckeninge te bewysen, ende dat gedaen zijnde, sal de Gedaeghde gecondemneert worden te namptiferen, al eer yet te mogen voorstellen ofte excipieren, ende daer beneffens arbitralick ghecorrigeert te worden, indien hy wordt bevonden ter quader trouwen ofte calumniefelijck de handt-gheschrift ontkent te hebben.

CCIX.

Als yemant verdachvaert sal zijn voor den voorz Hoogen Raede, als Weduwe ofte Erfgenaem van een die verbonden is by Cedulle, met sijn handt geschreven ofte geteekent, de selve sal ten dage dienende ghehouden zijn te verklaren sijn qualiteyt van Weduwen ofte Erfgenaem, ende indien hy die bekend, sal ghehouden zijn d'Obligatie van sijnen Voorfact te kennen ofte ontkennen, ten zy dat hy hebbe oprechte redenen van 't selve niet te weten, daer af hy ghehouden sal zijn hem te suyveren by eede, ende de selve kennende, d'Impetrant sal d'Acte hebben van sijn confessie, ende sal de Gedaeghde ghehouden worden te namptife-

ren, ende indien hy die ontkent, sal d'Impetrant geadmitteert worden die te verificeren, ende het selve doende, sal de Gedaeghde oock ghehouden zijn te namptiferen.

CCX.

Ende indien de Weduwe ofte Erfgenaem heur voorz qualiteyt of hant-teecken vanden overledenen ontkennen, ende men bevonde 't voorz ontkennen gedaen te zijn by calumnie, sal arbitralijck ghepunieert worden, nae de groote vander calumnie.

CCXI.

Ende in gevalle d'Erfgenaem gedachvaert zynde, om te kennen of ontkennen d'Obligatie van sijnen Voorfact, soo voorseyt is, hem liete stellen in deffault, hy sal andermael verdachvaert worden, ende indien hy viele in tweede deffault, het hantteecken ende qualiteyt voorz sullen ghehouden worden voor bekend, ende de Gedaeghde gedwongen te namptiferen.

CCXII.

Die sijne partye met onrechte bedwongen sal hebben te namptiferen, sal in t'eynde vander saecke ghecondemneert worden in schaden ende interesten van parthye, ende arbitralicken gepuniceert naer den eyfch vander saecken, soo verre daer toe bevonden worden redenen te dienen.

Van Evocatie.

CCXIII.

IN materie van Evocatie, indien d'Impetrant deffault doet, d'Evocatie sal wederroepen worden, ende de saecke weder gefonden, ende d'Impetrant gecondemneert inde kosten.

CCXIII.

Ende indien de Gedaeghde doet deffault, voor d'eerste sal de kosten betalen, ende voor 't tweede sal d'Evocatie geadmitteert worden.

Van materien van Appellatie ende Dependencien.

CCXV.

IN gevalle cenigh Appellant geanticipeert wort, hangende den tijdt om te verheffen sijn appellatie, sal ghehouden worden voor diligent, ende sal sijn grieven seggen ofte proponeren indien hy ge-reect is, indien niet, sal dilay nemen te veertien dagen om dat te doen, sonder dat in sulcken gevalle de voornoemde Appellant ghehouden sal zijn sijn appellatie te verheffen, maer sal de voorz anticipatie ghetaxeert worden metten anderen kosten, soo verre d'Appellant succumbeert.

CCXVI.

Soo wie sal willen appelleren van eenigen Sententien tegens hem ghegeven, daer af dat toe gelaten is t'appelleren, sal ghehouden zijn dat te doen binnen thien dagen, volgende de dispositie van gheschreven Rechten, ende sijn appel verheffen, midtsgaders executeren, ende den dach doen dienen binnen ses weecken, te reekenen vanden dage vander selver appellatie, op pene van desertie, ende tegens den voorschreven tijdt en sal egeen Relief geaccordeert worden by dien vanden voorschreven Hoogen Raede, ten ware om merckelijc-

ke redenen in Rechte gefondeert, ende inden Pro-
cessé geverificeert zynde.

CCXVII.

Ende soo wie eenige Sententie regens hem ghe-
geven, sal voor den Hoogen Raede willen betrec-
ken in reformatie, sal 't selve mogen doen, ende sal
het Mandament van Reformatie moeten lichten,
ende ter executie doen stellen, midts gaders den
Recht dach doen dienen binnen eenen Jare vanden
date dat de Sententie ghewesen sal zijn, ende sal
den Reformanten geene inhibitie of surceance te-
gens d'executien vanden Sententien verleent mo-
gen worden.

CCXVIII.

Soo wie sijn appellatie ofte reformatie verhe-
ven ende gheexecuteert sal hebben, ende nader-
handt wil acquiesceren, ofte hem houden aen de
Sententie, hy sal dat mogen doen, midts verkry-
gende tot dien eynde Brieven van oorlove, ende
sonder boete, soo verre hy dat doet, al eer 't Pro-
ces by geschrifte is ontfangen, ofte dat d'een par-
tye sijne Sack *apud acta* ghedient sal hebben, ten
welcken effecte sal inde voorz Brieven van ac-
quiescemente ghestelt worden dese clausule, Be-
houdelijck dat 't Proces niet ontfangen en zy als
Proces by geschrifte, ofte dat d'een vanden par-
tyen sijnen Sack *apud acta* niet ghedient en hebbe,
ende indien hy acquiesceert nae dat het Proces sal
wesen ontfangen als Proces by geschrifte, ofte nae
dat partye van sijnen Sack ghedient sal hebben, sal
ghelhouden zijn te betalen de boete van vijf ende
twintigh Carolus guldens, so verre hy Appellant
is, ofte van twaelf guldens ende thien sluyvers soo
verre hy Reformant is, ten zy datter wettelijke
ende ghenoeghsamen excusatie ware, ende daer af
den voorz vanden Hoogen Raede blijcken sal.

CCXIX.

Maer indien yemandt sijn appellatie ofte refor-
matione wilt aegaen by appointement, of accoort
met sijn parthye ghemaect, sal dat mogen doen
sonder boete, midts overleggende 't voorz ac-
coort, ende verkrygende Brieven van aggregatie,
om 't voorz accoort te bekennen, ende vander
voorz materie van appellatie ofte reformatie te
scheyden, sonder dat andersints de voorschreven
Brieven verleent sullen worden, niet tegenstaen-
de dat d'Impetrant 't voorschreven accoort ende
appointement soude willen bewyfen by Getuy-
gen, ende dit om alle abuysen te schouwen, ende
dat d'Impetrant ghelhouden zy de voorz Brieven
van gratie, ende aggregatie van accoorte te presen-
teren ten naesten Recht-dage als dan volgende,
daer na den Secretarisen gheordonneert wert hen
te reguleren inde expeditie vande voorschreve
provisien.

CCXX.

De ghecondemneerde Appellant van een Sen-
tentie, inhoudende verscheyden Poincten, niet
denderende of hangende d'een van d'andere, sal
ghelhouden zijn ten eersten dage dienende op sijn
appellatie, indien partye dat versoect, te verkla-
ren de Poincten ende Articulen om de welke hy
sal willen sijn appellatie sustineren ende vervol-
gen, ende ghedoogen dat d'andere Poincten ende
Articulen gheexecuteert sullen worden, anders
ende by gebreecke van dien sal verklaert worden

niet ontfanckelijck in sijn voorz appellatie, ende
gecondemneert inde boeten ende kosten, behou-
delijck dat in materien van reeckeningen daer ver-
scheyden Poincten zijn, d'executie van d'een
Poinct niet gedaen en sal worden, ten zy dat d'an-
dere oock geuytet zy, daer van gheappelleert sal
zijn, ten ware dat de Rechtere de materien van-
den voorz Reeckeninge bevonden anders ghedi-
sponceert of gelegen te zijn.

CCXXI.

Dat de voorschreven Appellant van Senten-
tien, inhoudende veel Poincten, indien hy in eeni-
ge vanden Poincten verkrijght veranderinge van-
den Sententien, ende in eenige niet, de condem-
natie vande boete sal blyven tot arbitragie vanden
Hove.

CCXXII.

Dat om te brengen inden Hoogen Raede de Pro-
cessen by geschrifte, ofte andere proceduren voor
anderen Rechteren beleyt, d'Appellant en sal
maer een dilay hebben van drie weecken, 't welck
hem gestelt ende verleent sal worden vanden eer-
sten dach af, dat de saecke dienen sal, ende terstont
naer dat hy sijn grieven geseyt sal hebben, sonder,
't voorschreven dilay verlopen zynde, de saecke
te mogen presenteren, om continuatie, ofte vor-
der dilay te hebben, maer sullen mogen Requeste
te Hove gheven, om daer inne gheordonneert te
worden, soo men de materien bevinden sal ghedi-
sponceert te zijn.

CCXXIII.

Niet te min, indien de gheinthimeerde begeert
de saecke te vorderen, sal selve binnen 't voorz
dilay de voorz Processen ende Proceduyren mo-
gen doen brengen, midts verschievende de kosten,
om die t'eynden vander saecke te verhalen: ende
't voorz dilay overstreecken zijnde, sal dat mo-
gen doen ten koste vanden Appellant, daer af hy
terstont vergolden sal worden.

CCXXIII.

Dat alle Appellanten gehouden sullen zijn
over te leggen de Sententie daer van sy gheappel-
leert sullen hebben, ende van ghelijcken sullen de
geinthimeerde gehouden zijn de Sententien over
te leggen, soo wanneer sy de uyttinge vander sake
van appellatie sullen willen vervolgen by forclusie
of versteeckinge, al eer d'Appellanten 't Proces
by geschrifte sullen hebben doen brengen.

CCXXV.

In materie van appellatie, indien d'Impetrant
hem laet stellen in default, voor datter by den
Gedaeghde gheantwoort sal wesen, het appel sal
by dat default alleene verklaert worden desert,
de Sententie gheconfirmeert, ende d'Appellant
gecondemneert inde boeten ende kosten.

CCXXVI.

Sal oock 't appel verklaert werden desert, in-
dien d'Appellant, des versoecht zynde, niet en
toont binnen de thien dagen gheappelleert, ende
binnen ses weken gereleveert ende gheexecuteert
te hebben.

CCXXVII.

Indien d'Appellant 't Proces by geschrifte niet
en doet brengen ten peremptoiren dage hem daer
toe ghestelt, 't Hoff sal recht doen op 't Vonnisse
ofte Sententie, ende tot dien eynde sal inde Acte
in-

Inhoudende 't voorsz dilay peremptoir, ghestelt worden dese clausule, op peyne van recht te doen op de Sententie.

CCXXVIII.

In materie van appelle, procederende van Sententien gegeven op Proces by gheschifte, indien de gheintimeerde deffault doet, voor d'eerste sal de kosten betalen, ende voor 't tweede sal men voorts varen tot visitatie ende uytinge vanden Processen. ende genomen dat 't Proces gesien zynde, hy 't gewijsde ten principalen tot sijn voordeel verkege, sal niet te min de kosten van 't deffault betalen.

CCXXIX.

Ende als d'appellanten spruyten van executie van clausulen van beveelen stadt houdende, ofte andere ghelijcke clausulen, ende van interlocutorien daer van d'appellatie naer rechte valt als vooren, ofte diffinitive Sententie, ghegeven op mondelinge dinghtalen, ende daer geen Proces by gheschifte en is, indien de gheintimeerde deffault doet, voor 't eerste sal hy de kosten betalen, ende voor 't tweede, sal 't gheene daer af gheappelleert sal zijn, wederroepen ende te niet ghedaen worden, soo verre het raect den gheintimeerden, ende de selve geintimeerde gecondemneert inde kosten.

CCXXX.

In materie van anticipatie, ende van desertie van appelle, indien d'Impetrant deffault doet voor propositie van grieven, ofte defensien, de Gedaeghde sal hebben oorlof vanden Hove mette kosten.

CCXXXI.

Ende indien de Gedaeghde deffault doet, voor d'eerste sal de kosten betalen, ende voor 't tweede, 't appel sal verklaert worden desert.

CCXXXII.

Item, de geene die bevonden sullen worden qualicken gheappelleert te hebben, sullen van nu voorts aen gecondemneert worden in een boete van vijftigh guldens, ende die bevonden sal worden t'onrecht ghereformeert te hebben, sal niet hooger dan in een boete van vijfen twintigh guldens gecondemneert worden, overmidts hy de clausule van inhibitie, deffence, of van surceance niet en sal genooten hebben.

Van Indemnityten ende Garanten.

CCXXXIII.

IN actien personele, daer de Gedaeghde gesommeert zynde omme 't indemnieren, is principael schuldenaer, ofte selve ghehouden in 't geene dat men den originalen Verweerder is eyschende, ofte andersins preciselick verbonden inde verfochte indemniteyt, de selve gedaeghde sal gehouden zijn t'antwoorden op de voorsz indemniteyt, om in ghevalle van ontkennen, van totte voorsz indemniteyt gehouden te zijn, daer inne recht gedaen te worden soo 't behooren sal: Ende in ghevalle van bekennen, sal ghehouden zijn hem te voegen, ende inde saecke metten originalen Verweerder te treden, al sonder prejudicie of achterdeel van 't recht vanden Crediteur, ende verachteringe vande principale saecke.

CCXXXIII.

d'Originael Impetrant of Eyscher, en sal niet ghehouden noch bedwongen zijn inde aenneminge ende verfochte garand te confenteren, maer blyvende in sijn geheel, sijn executie mogen doen, in gevalle van victorie, soo wel tegens den principalen Gedaeghde, als tegens den Aennemer ende Garandeerder, ende dit soo wel om de kosten, als om 't principael.

CCXXXV.

Dat hangende de dilayen om te sommeren in 't garand, de saecke tegens den eersten principalen Gedaeghde sal in state gehouden ende gheschorst worden, ende daer inne ghecontinueert, ter tijdt toe dat de Gedaeghde inde voorsz materie van garande geantwoort sal hebben, Ende indien datter diverse garanden successivelijck gheeycht waren, de principale saecke sal gheschorst blyven totter tijdt toe dat de leste gesommeerde in garande, geantwoort sal hebben.

CCXXXVI.

Als de Gedaeghde in materie van garande compareert, ende verklaert niet te willen garanderen, d'Impetrant sal van ghelijcken mogen verklaren, dat hy oock niet sustinieren, noch de saecke verweeren en wilt, ende naderhant gecondemneert wesende, by deffault ofte andersins sal niet te min zijn Verbael mogen hebben tegens den Gedaeghden, soo wel voor 't principael als voor sijn kosten, schaden ende interessien, ten zy dat d'een ofte de ander sustinere, dat sijn partye inde sake behoort te blyven, in welcken ghevalle 't Hof sal daer inne ordonneren als naer redenen.

CCXXXVII.

Ende indien de Gedaeghde niet en compareert, sal tegens hem deffault gegeven worden met Brieven van herdachvaerdige by intimatie, ende op peyne dat voor 't profijt vanden tweeden deffaulte, d'Impetrant sal oock mogen doen sulcks als boven.

CCXXXVIII.

In cas van abuse ende excessie, sal niet vallen eenigh garand of aenneminge, maer wel adjunctie, blyvende altydts de principale Gedaeghde inden Processen.

CCXXXIX.

In materie van garande ofte indemniteyt, indien d'Impetrant deffault doet, de Gedaeghde sal hebben oorlof vanden Hove mette kosten.

CCXL.

In materie van garande ofte indemniteyt, indien de Gedaeghde doet deffault, d'Impetrant sal daer af Acte hebben, ende hem sullen verleent worden Brieven van herdachvaerdige met intimatie ten fine als boven.

Aengaende inspectie oculair, ofte aenschouwinge van Plaetsen, renvoy, beneficie van Inventaris ende Cessien.

CCXLI.

IN materie daer gheordonneert is te nemen inspectie oculaer, ofte aenschouw van Plaetsen, soo verre d'Impetrant deffault doet, sal vander instantie vervallen, ende de kosten betalen.

CCXLII.

Ende in gevalle de Verweerder, de voorschreve inspectie versocht hebbende, hem niet en presenteert ten beteckenden dage, uyre ende plaetse, sal gestelt worden in default, ende gheprocedeert totter inspectie ten versoecke vanden Impetrant, indien hy dat begeert, ter presentie van Getuygen, daer af de Commissaris sal Verbael houden, mitsgaders vanden Plaetsen, mette Palen, kanten ende zyden, ende sal de voorz Deffailant de kosten betalen, in welke kosten hy niet ghehouden en sal zijn als de inspectie ghedaen sal worden ten versoecke vanden Impetrant, ofte by ordonnantie vanden Hove.

CCXLIII.

In materie van renvoy, indien d'Impetrant, die t'antwoorden sal hebben op 't renvoy, deffault doet, de saecke sal gerenvoyeert worden, so verre datter renvoy valt, ende d'Impetrant gecondemneert inde kosten.

CCXLIII.

In materie van beneficie van Inventaris ende Cessien, de verdachvaeringe sullen gedaen worden met inthimatie, ende indien de Gedaeghde deffault doet, sullen van heure oppositien verstecken worden, ende sullen de brieven van beneficie van Inventaris, ende Cessien, voor soo veel den Deffailanten aengaet, gheinterineert worden naer heure forme ende inhouden.

Van herneminghe van Arrementen.

CCXLV.

IN materie van herneminghe van arrementen vanden Processen, d'Impetrant sal ten eersten dage dienende, eysch doende, ghehouden zijn den Gedaeghde over te leggen de leste voorgaende Acte, sonder daer omme dilay te mogen nemen, ten eynde dat de Gedaeghde te bat weten mach wat hy te doen sal hebben.

CCXLVI.

In materie van herneminghe ofte verlaten van d'arrementen vanden Processen, indien d'Impetrant deffault doet, de Gedaeghde sal hebben oorlof vanden Hove mette kosten, alsoo hy oock sal, indien d'Impetrant ten dage dienende in gebreecke blijft om vande leste voorgaende Acte te doen blijcken.

CCXLVII.

In materie van herneminghe van Processen, indien de Gedaeghde doet deffault, 't Proces sal ghehouden werden voor hernomen, ende den deffailant herdachvaert met inthimatie om te procederen, volgende de retroacten, ende leste appointementen: Ende indien hy ten beteckenden dage default dede, de Deffailant sal verstecken worden van 't gene daer toe den dach vande retroacten was dienende, ende gecondemneert inde kosten.

CCXLVIII.

In materie van beneficie van Inventaris, Cessie, Decreet, ende andere diergelijcke, daer veel Crediteuren, Opposanten ende Gedaeghden sullen zijn, indien eenige vanden selven Gedaeghden (naer dien dat sy hen in Rechte gepresenteert sullen hebben, ende de saecke opte Rolle gestelt ende inne ghebracht sal zijn) deser Wereldt overle-

den, d'Impetranten sullen d'Erfgenenamen vanden overleden doen dachvaerden, met inthimatie ter plaetsen van sijnen sterfhuyse, soo verre 't selve ghelegen is onder 't ressort vanden voorz Raede, indien niet, by edicte, ende openbare uytroepinghe ter Puyen vander naester Stadt vanden voorz sterfhuyse, ende indien de Gedaeghde niet en compareren, maer doen deffault, sal voor 't profijt van dien voorts gheprocedeert worden metten anderen Gedaeghden ende Comparanten, tot volle Instructie vanden Processen, om in heurlieder aenschou daer inne recht ghedaen te worden, soo 't behooren sal, ende sullen voorts meer de Brieven van beneficie van Inventaris, Cessie ende andere diergelijcke, voor soo veel aengaet den voorschreven Deffailanten, geinterincert worden naer heure forme ende inhouden, ende 't decreet ghewesen, versteckende alsulcken Deffailanten van heure redenen van oppositien, al met vergeldinge vanden kosten, soo wel vanden voorz deffaulte, als vande instantie in heurlieder aenschou ghedaen, ten ware nochtans dat de saecke van wegen den overleden sulcks gheinstrueert ware, dat men uytten beleede ende vereysch vanden selven Processen bevonden andersins te behooren.

CCXLIX.

Ende indien de voorz Erfgenenamen sulcks ghedachvaert zynde compareren, ende naderhandt, hangende de Proceduyren, eenige van hen oock aslijvigh worden, sal des niet tegenstaende, sonder vorder herdachvaeringe, voorts gevaren worden tot volle Instructie vanden Processen metten anderen Erfgenenamen heuren consoorten, om daer naer recht ghedaen te worden, 't zy tot profijte, ofte achterdeel, van allen den voorz Erfgenenamen gesamentlijck, ofte vanden sterfhuyse vanden originelen Opposant ende Gedaeghde, so men ter materien bevinden sal behoorende.

Van deffaulten in allen anderen materien hier boven niet verklaert.

CCL.

DAt in allen anderen materien Civile, 't zy personele, reële, ofte van beyts vermenght, indien d'Eyscher deffault doet, al eer te verantwoorden ende litifcontesteren, de Verweerder sal hebben oorlof vanden Hove mette kosten.

CCLI.

Ende indien het gheexploiteerde venuecourt ofte Mandament is inhoudende apprehensie, ofte arrest van Perfoon ende goederen, de Gedaeghde sal boven 't voorz oorlof vanden Hove, hebben handtlichtinge vanden voorz arreste, ofte ander letsel, ende d'Impetrant ghecondemneert in alle kosten, schaden ende interesten.

CCLII.

Dat in allen materien Civile, inde welke men procedeert by vier deffaulten, voor 't eerste deffault de Gedaeghde sal verstecken zijn van exceptie declinatoire, voor 't tweede van dilatoire, ende voor 't derde van peremptoire, ende sullen de actien dienvolgende ghemaect worden, ende by her derde deffault sal den Impetrant toegelaten worden te dienen van sijn intendit, ende hem geaccordeert een vierde citatie *ex super abundanti*, om

om by den Deffailant het intendit te komen sien verificeren, ende Sententie te aenhooren: Ende indien d'Impetrant sijn intendit kan verificeren met Munimenten, sal die metten voorfz intendit te Hove leggen, om recht ghedaen te worden ten principalen: Ende indien 't van noode is enqueste te doen, sal by de Acte vanden derden deffaulte, toe ghelaten worden tot verificatie van sijne feyten, parthye om de voorfz verificatie te sien doen Reprochen te dienen, ende in Rechte concluderen, gheroepen zynde by een exploict ofte verdachvaerdinge.

CCLIII.

Ende indien de verificatie vanden Impetrant twijffelachtigh ende niet suffisant en ware, soo sal d'Impetrant geadmitteert mogen worden sijn intendit te stercken by eede, indien 't Hoff bevindt de saecke daer toe gedisponeert te zijn: Maer indien d'Impetrant sijn intendit niet en verificeert, ofte dat 't Hoff bevonde dat hy niet en behoorde totten eedt toegelaten te worden, soo sal de Deffailant ten principalen geabsolveert, ende niet te min ghecondemneert worden inde kosten vanden voorfz deffaulten.

CCLIIII.

Dat naer litifcontestatie inde saecke, indien de impetrant of Verweerder deffault doet, die sal versteecken zijn van 't gheene daer toe den dach dient, ende sal geprocedeert worden tot instructie vande Proceffe, soo verre 't selve noch niet gheinstrueert en zy den voorfz Deffailant daer toe geroepen ende herdachvaert met inthimatie.

CCLV.

Als 't Hoff gheven sal dach ofte dilay peremptoir, dat sal verstaen worden te zijn voor allen dilayen, ende dat daer by de partye (de welcke sulck dilay ghegeven sal zijn) versteecken is, 't voorfz dilay verlopen zijnde, van te doen 't geene daeromme 't selve dilay gegeven hadde gheweest sonder ander declaratie.

CCLVI.

Ende niet te min, indien gheduyrende 't voorfz dilay peremptoir, een vanden parthye deser Wereldt overlede, 't voorfz dilay sal vernieuwt worden op anderen peremptoiren dach, opten Erfgenamen vanden Overleden, naer dat sy d'arrementen vanden Proceffe hernomen sullen hebben, soo verre sy dat versoecken.

CCLVII.

Indien 't gebeurde, dat, hangende 't Proces, eenige vanden partyen Requeste ofte versoeck dede in Rechte, van eenige provisie, ende parthye dach name om daer op t'antwoorden, ende ten selven dage deffault dede, de wederparty sal uyt kracht van dien voorsien worden van sulcke provisie als 't behooren sal, sonder andere herdachvaerdinge.

Van Solliciteurs ende Vervolgers van d'expeditie vanden Proceffe.

CCLVIII.

Dat niemant hem en vervordere billetten te gheven om uytginge van Processen te hebben, ten zy dat hy eerst gheweest zy inde Griffie, ende aldaer in 't seecker verstaen hebbe, dat het Proces

't welck hy vervolght, gefurneert zy, ende in state van wyfen gestelt van beyden zyden, ofte van sijnder zyden met de Acte van forclusie ofte versteeking, ende copie vande Procuratie van sijn wederparty, op pene, dat doende ter contrarie, de Procureur ofte Vervolger ende billetten gevende, sal t'elcker reyfe 't selve beteren mette boete van twintich stuyvers, ende andersins arbitralijken ter ordonnantie vanden Hove, ende sullen tot dien eynde alle de billetten gheteekent moeten zijn by den Procureur inde saecke dienende.

CCLIX.

Van gelijcken de Griffier en sal geen Processen ontfangen niet gefurneert volgende den Inventarissen gemaect, in sulcker voegen als vooren geseyt is in het Capittel vanden Procureurs, ende merckelick sonder de nootelicke Acten, noch en sal den Raedtslieden geen saecken ofte Processen mogen geven, niet gefurneert zijnde volgende den Inventaris, op pene van twintigh stuyvers t'elcker reyfe te verbeuren.

Van liquidatien van Sententien.

CCLX.

IN condemnationen van schaden ende interesten, de voorfz vanden Hoogen Raede sullen arbitren een seecker somme voor de schaden ende interesten sulcks als hen by den Proceffe deuchdelick ghebleecken sal zijn, aenschouw nemende op de grootteyde vander saecken, ende qualiteyt vanden partyen, sonder den partyen toe te laten de voorfz schaden ende interesten by declaratie over te gheven, ten zy dat de materie van sulcker importantie, qualiteyt ende consideratie ware, datse sulcken schaden ende interesten niet en souden kunnen taxeren sonder voorgaende informatie, de welcke sommierlijck gedaen sal worden.

CCLXI.

De partyen toe-ghelaten zijnde om heure schaden ende interesten by declaratie ofte verklaringe over te geven, sal ghehouden zijn die over te leggen ten dage daer toe beteeckent, sonder ander dilay te eyschen ofte nemen, op peyne van deffault, ende oorlof vanden Hove metten kosten, ten ware 't Hoff om merckelijcke redenen gemovert worde om noch eenigh dilay te vergunnen.

CCLXII.

In materie van executie van arrest, liquidatie van Sententien, melioracien ofte verbeteringe, reparatien, Vruchten ende opheven, schaden ende interesten, ende andere diergelijcke, sal sommierlijck *de plano* geprocedeert worden, ende sullen parthyen respectie overleggen heurlieder eysch ofte reeckeninge, soo wel vanden vruchten ende opheven, schaden ende interesten, als van melioracien, ende reparatien in handen vanden Commissaris, de welcke die hooren ende oversien sal in presentie vanden partyen, ofte heuren Rade, van Artijckel tot Artijckel, ende sal daer op partyen verbaalijck hooren, ende passeren d'Articulen die hy sonder swarigheyt bevinden sal, ende op de geene daer swarigheyt sal wesen, sal de middele van partye in 't kort by gheschifte stellen, om van als inden voorfz Raede rapport te doen, ende aldaer gheordonneert te worden als naer redenen

behooren sal: Ende sullen inde voorz materien alle dilayen peremptoir wesen, die gheaccordeert sullen worden, naer distantie vanden plaetsen, qualiteyt ende gelegentheyt vander materie ende Persoonen.

CCLXIII.

Dat alle Sententien ende condemnatien, soo rechtelijcke als gewillige vanden voorz Hoogen Rade, sullen zijn ende blyven executabel tot tien Jaren toe, nae date van dien tegens de principale ghecondemneerde, maer naer d'expiratie vande voorz thien Jaren, ofte tegens de Weduwe ende Erfgenamen vanden ghecondemneerden, sal van noode zijn te verkrygen Brieven van dachvaerdinge, om daer op te sien deferneren executie, het welck geschieden sal met een deffault alleenlijck, is 't dat de Gedaeghe niet en compareert: Ende indien hy compareert, ende wilt in Processé komen, alle dilayen die men daer in verleenen sal, sullen peremptoir zijn.

Van executien van Sententien.

CCLXIII.

Inden eersten, dat alle Sententien approbatoire, vanden Sententien ghewesen by den Provinciaelen Rade ende Steden, ofte andere Rechteren, sullen geexecuteert worden by d'Executeur vanden Hoogen Rade, ofte vanden Rechteren, die de geapprobeerde Sententie ghewesen sal hebben tot optie vanden Triumphant.

CCLXV.

In d'executie van alle Sententien, ghewillige condemnatien, ofte van taxatien van kosten, sal d'Executeur gehouden zijn voor al de sommatien te doen aenden Procureur vanden ghecondemneerde, ende hem competenten dach gheven om die te voldoen.

CCLXVI.

d'Executeur willende ter executie stellen eenige arresten, gewillige condemnatien, ofte taxatien van kosten, gegeven ende gepasseert inden voorschreven Hoogen Rade, den tijdt vanden sommatien omme gekomen ende verlopen zynde, sal mogen aentasten, nemen ende sijn executie leggen ofte doen op de gereetste goeden vanden ghecondemneerde, ende op de welke hy alderlichtelijckste ende gereetst sijn executie soude mogen doen, soo verre de ghecondemneerde hem niet en bewijst genoegsame goeden naer de groote vande condemnatie, op welke hy bereyt ende te vreden is d'executie te lyden ende te gehengen: Ende sal nochtans de voornoemde Executeur niet mogen nemen ende executeren groote goeden om een kleyne somme, ten ware dat de goeden waren aen een stuck, niet splifbaer ofte deylbaer zijnde: Ende sal de voorz executie niet mogen belet worden by appellatie ofte oppositie vanden gheexecuteerde, ofte oock andersins, soo verre de genomen ende aen-getaste goeden den ghecondemneerde zijn toe behoorende, ende ten ware by oppositie van een derde, seggende de goeden hem toe te behooren, ofte dat by relief van appelle, mette clausule van inhibitie, den Executeur dat verboden ware: Ende sal d'Executeur ofte Deurwaerder alsulcken derde hen opposerende, enen

competenten dach beteekenen om sijne redenen van oppositie te komen verklaren, blyvende daer en tusschen de vordere executie ghesuspenceert ende geschorst.

CCLXVII.

Dat vanden meuble goeden by executie ghenomen ende aen-getast zijnde, de verkondinge vande verkoopinghen ghedaen sullen worden opten eersten Sondach ende Merct-dach naer de handstellinge: ende vande verkondinge sal den gecondemneerde de wete ghedaen worden aen sijn Persoon, ofte tot sijnder laetster woonstede ofte residentie, ofte anders aen sijnen Procureurs, Facteurs, ofte onderwinders, met verklaringe vanden dage dat de verkoopinghe gedaen sal worden, ten eynde dat de gecondemneerde de condemnatie voldoen mach, op pene dat alsulcke aengetaste goeden by den Deurwaerder, totter qualiteyt vander schult, ghestelt sullen worden in handen van seeckeren Gecommitteerden, om die te regieren ende besorgen den tijdt van ses dagen: Ende wort den gecondemneerden verboden den voorschreven Gecommitteerde te turberen ofte beletten, op pene van ghepunicert te worden tot arbitrage vanden voorz Hoogen Raede, ende de ses dagen overstreecken zijnde, sullen de meuble goederen inde naeste Steden verkocht worden openbaerlick ten eersten Merct dage, ten ware dat op't verfoeck van partyen by den Hove anders werde geordonneert.

CCLXVIII.

Een Deurwaerder of Executeur, willende procederen ter executie ende verkoopinghe van onroerlijcke goeden, sal gehouden zijn d'eerste verkondinge te doen op eenen Sondach inde Kercken tyde vande Predicatie, ende opte Merct-dagh inde volgende Weecke inde naeste Stede, ende de voorz verkondinge den ghecondemneerde te laten weten, ende dat ghedaen, sal de tweede ende derde verkondinge ghedaen worden van acht dagen te acht dagen, totte vierde incluys.

CCLXIX.

Sal boven dien de voorz Deurwaerder gehouden zijn t'elcker verkondinge by sijn billetten, die hy hechten sal aende Kerck-deuren, ofte andere openbare plaetsen, daer de voorz verkondinge ghedaen sal worden, te laten weten alle Opposanten, ofte anderen die eenigh recht sullen willen pretenderen ofte eysschen totten gefubhasteerden goeden, ofte opte penningen die komen sullen vander verkoopinghe, ende decrete van dien, ten eynde dat sy voor hem Deurwaerder tegens de voorz verkondinge ende verkoopinghe hem komen opposeren, op dat hen sulcks goet dunckt: Ende dat ghedaen, ende de voorz verkondinge voldaan, ende behoorlijcken onderhouden zijnde, sal eenen dach bescheyden, om de Keerse te ontsteeken, ende Koopers ende Verhoogerste ontfangen, ende den leslen Verhooger den Palmflach te geven, ten uytgaen vande bernende Walschen Keerse, Waer naer hy by Edicte ende openbare verkondinge ende hechtinge vande billetten, als vooren, sal dachvaerden d'Opposanten, ende anderen willende eenigh recht voort stellen ofte eysschen, soo voorz is; mitsgaders oock den ghecondemneerden ende leste verhoogers, te compareren

reken inden voorz Hoogen Raede, om aldaer te komen verklaren heure redenen van oppositië, ende 't decreet sien wyfen, sonder dat van noode zy daer omme andere provisie of dachvaerdinge te verkrygen, al op pene dat de Deffaillanten verflecken sullen zijn van heurlieder recht, welcke pene de Deurwaerder executerende, sal gchouden zijn inde voorz publicatie, mitsgaders oock in sijn Relatie uytdruckelijck te stellen.

CCLXX.

Item, wort den voorz Deurwaerders verboden, inde verkooping, verkondinge ende subhastatie die sy doen, te stellen eenige conditien t'heuren particulieren profijte, 't zy van Wynen, ofte andersins, op pene van dubbel wederom te geven, ende daer en boven van arbitrale correctie, maer sullen hen te vreden houden met een gracelijke somme, niet excederende vier Carolus guldens, om 't gelach ende maectijdt, ren dage vander verkooping by den bernende Keerlse verteert, te betalen.

CCLXXI.

Ende ten eynde dat de gene die 't goet ten pryse in gestelt sal hebben, weten mach of 't selve hem blyven sal, ofte niet, sal hy 't Proces mogen doen vervolgen, om dat in state van wyfen te stellen, ende sal 't Hoff t'sijnen versoecke den Vervolger vande voorz verkondinge ende Opposanten mogen ordonneren eenen tamelijcken tijdt om het voorz Proces te instrueren, ende te brengen in state van wyfen.

CCLXXII.

Soo wie hem opposeren sal sonder merckelicke redenen tegens de voorz verkondinge, verkooping ofte interpositie ende wyfen van decrete, sal verflecken worden van sijn oppositie, ende tegens der partye gecondemneert inde kosten, schaden ende interesten, ende daer en boven in een arbitrale boete, soo verre daer reden toe dient.

CCLXXIII.

Item, soo wanneer yemant tegens 't voorz decreet hem sal opposeren om personele actie ofte hypothecatie die hy pretendeert tegens den gecondemneerden, ofte sijnen goeden, sustinerende voor den Impetrant van decrete gheprefereert te worden, sullen sulcke Opposanten heurlieder eyschen van preferentie onder den Hove leggen, om daer op by den Hove ghedisponeert te worden, voor de uyerlijcke verkooping by 't afstrecken des Zegels te doen, midts dat voor de uyerlijcke verkooping noch twee Kerck ende Merctdaeghs geboden gedaen sullen werden inder manieren als boven, daer by eenen yegelijcken den verkoopt dach verkondight sal werden.

CCLXXIII.

Ende of 't gheviele dat d'Impetrant van decrete vernoecht ware, of uyt eenige oorfaecke hem verdroege of verliete 't vervolgh vande interpositie vanden decrete, d'andere Opposant of Crediteur sal hem mette voorz verkondinge mogen behelpen, ende selve d'interpositie ende uytinge vanden decrete vervolgen t'sijnen profijte, ende om van sijn schult betaelt ende vernoecht te worden.

CCLXXV.

Sententien ofte Arresten, inhoudende condemnatie van Grainen, Cappuynen, ofte andere

Specien, ofte oock *ad factum* sullen geexecuteert worden by gyselinge, ende uyt krachte van twee deffaulten gheprocedeert tot apprehensie vanden gecondemneerde op drie stuyvers 's daeghs, tot dat hy voldaan sal hebben daer hy om gegyselt is.

CCLXXVI.

Ende soo verre de gecondemneerde een Maent in hechtenisse gheweest zynde, de condemnatie niet en voldoet, sal de Triumphant aenden Hove mogen versoecken datter seyt ofte werck inde condemnatie begrepen, getaxeert ende tot pecunie somme geredigert worden sal, waer toe den gheapprehendeerde behoorlijcke declaratie overgelevert, ende tijdt van veerthien dagen ghegunt sal worden, om daer tegens te seggen by debat, ende hebbende de taxatie vanden Hove, sal de Triumphant sijn executie mogen doen als hier vooren geseyt is, blyvende de gecondemneerde evenwel in hechtenisse tot dat d'executie gedaen, ende de Triumphant voldaan sal zijn.

CCLXXVII.

In materie van verkondinge, subhastatie ende aenwysinge van Decrete, indien de Gedaeghde als vooren, niet en compareren, maer doen deffault, sy sullen voor 't profijt van dien verstecken worden van heuren recht als boven, ende sal gheprocedeert worden tot decisie ende uytinge vanden decrete soo 't behooren sal.

CCLXXVIII.

Soo wanneer yemant appelleren sal van d'executie van eenigen Commissaris, ofte Deurwaerder, Executeur van Sententien, ofte Appointementen tegens hem gegeven, de voorz Executeur en sal om 't voorz appel niet laten voorts te varen, tot voldoeninge van sijn executie, ter tijdt toe dat hem inhibitie, deffensie, ofte verbodt ghedaen sal zijn: Ende indien men bevindt den voorz Executeur notoirlicken gheexcedeert te hebben, d'Executeur ende de partye die hem te wercke ghestelt sal hebben, indien daer reden toe dient, sullen in seeckere boete gecondemneert worden, tot arbitragie vanden Hove.

Van Propositionen van Erreuren ende Revisien.

CCLXXIX.

DE gene die sullen erreur proponeren tegens de Sententien by arreste gegeven inden voorschreven Hoogen Raede, sullen gehouden zijn binnen twee Jaren vander pronunciatie heur Requesten over te geven inden selven Hoogen Raede, inhoudende heure redenen ende middelen, by den welcken sy willen 't voorz erreur bewyfen ende betoogen, ende daer beneffens inde Griffie vanden voorz Hove te consignereren ende leggen de somme van hondert guldens.

CCLXXX.

Op welke Requeste sal verleent worden dachvaerdinge van parthyen, daer inne de voorschreve redenen ende middelen verhaelt sullen worden, welke dachvaerdinge d'Impetrant ghehouden sal zijn ter executie te doen stellen, ende dach beteecken binnen den voorschreven tijt van twee Jaren, naer de pronunciatie vanden voorschreven arreste.

CCLXXXI.

Ten welcken dage diene, de voorschreve Impetrant en sal gheen andere redenen ende middelen mogen seggen, noch voort stellen, dan de geene die in sijn Mandament van dachvaerdinge begrepen sullen zijn, waer op de Gedaghte ten voorz dage sal antwoorden, nemende over wederzyden pertinente conclusie in materie van propositie van erreur, daer af Acte ghemaect sal worden, de welke mette voorz dachvaerdinge gevoecht sal worden ten Proccesse, ende sullen parthyen daer by mogen voegen een korte Memorie van haere bedingde redenen binnen een Maent, op dat henlieden sulcks goet dunckt, sonder inde selve materie t'onderhouden ander dilay ofte forme van procederen.

CCLXXXII.

Dat ghedaen, sal d'Impetrant ghehouden zijn binnen drie Maenden, te reekenen vanden dage der voorschreve Acte, aende Hooge Overigheyt te versoecken hem Adjuncten verleent te worden, om 't voorz Proces te hersien, ende wederom te visiteren, de welke hen verleent sullen worden tot seven in getale Rechts-geleerden, ten laste dat d'Impetrant gehouden sal zijn, inde Griffie vanden voorz Hoogen Rade te namptiseren, soo veel penningen als 't den Hove nootelijk duncken sal om de Vacatien vanden Adjuncten te betalen.

CCLXXXIII.

Dat de voorz Adjuncten by den voorz Hove ontboden zijnde, sullen gehouden zijn aldaer te compareren, ende t'heurlieders komste te sweeren tegens 't voorz Hoff hen reverentelijk te dragen, ende dat sy inden Proccesse geen advijs geveven noch gheconsuleert en hebben, directelijk noch indirectelijk, ende dat sy heure opinien sincerlijk ofte oprechtelijk sullen geveven, alsoo sy in heure conscientie, ende goede Justitie sullen bevinden te behooren, sonder gunste, faveur, haet ofte dissimulatie, ende dat sy secrete sullen houden 't geene dat sy vanden Proccesse, gheduyrende de visitatie van dien, hooren ende verstaen sullen.

CCLXXXIII.

Ende sal d'Impetrant ghehouden zijn eenpaerlijk te vervolgen de uyttinge vanden voorschreven Proccesse, ende dat doen termineren binnen een Jaer, te reekenen vanden dage vande voorz Acte dispositief, andersins en sal daer toe niet meer ontfangen worden, ten ware dat om eenich belet ofte occupatien vanden Hove, de uyttinge van dien verachtert ware.

CCLXXXV.

Dat van een Arrest ghegeven in materie possessoire, geen propositie van erreur toeghelaten sal worden, maer sullen parthyen heur recht mogen vervolgen in 't petitoir, indien 't hen goet dunckt.

CCLXXXVI.

Insgelijcks tegens Appoinctementen interlocutoire inden voorz Hoogen Rade, ghegeven reparabile ter diffinitive, en sal niemandt ontfangen worden erreur te proponeren.

CCLXXXVII.

Ende ten eynde dat, als enige vanden partyen sal willen erreur proponeren, men vinden ende

gekrygen mach de stucken vanden Proccessen, sonder parthyen te bedwingen andermael die over te brengen, ende oock om te schuwen ende verhoeden 't bedroch dat men soude mogen doen by het wisselen vanden stucken, ofte andersins. Soo wort de Griffier verboden der partye heure Sacken ende stucken wederom te geveven, ten zy dat partyen gesuccumbeert hebbende, in Perfoone renunchieren, ende te buyten gaen, van erreur te mogen proponeren, ofte dat sy tot dien eynde procuratie speciale over seynden, in welcken gevalle de Griffier sal d'een ende d'ander parthyen heure Sacken ende stucken mogen wederom geveven.

CCLXXXVIII.

Maer als men sal willen erreur proponeren, ende dat de partyen eenige originale Brieven over gheleyt hebben, alsulcke Brieven sullen mogen wederom ghegeven worden by ordonnantie vanden Hove, mits, latende copie autentijc t'heuren koste partye daer over geroepen: Van gelijcken sullen de partyen mogen copie nemen vande andere stucken niet secrete wesende.

CCLXXXIX.

Dat men niet en sal mogen erreur proponeren, ofte Revisie inne stellen van een Sententie ofte Arrest, geveven inden voorz Hoogen Rade, dan eenen alleenlijk, 't zy dat de Sententie (daer af Revisie gedaen is) gheconfirmeert, ghecorrigeert ofte gerenverfeert ende verandert zy, sulcx dat de Sententie by Revisie ghegeven, niet vorder retractabel ofte veranderlick en sal zijn, by wat manieren dattet zy, maer sal haer volkomen ende gheheel effect hebben ende houden.

Ontbieden daerom ende beveelen den Presiderende, ende anderen vanden voorschreven Hoogen Raede, den Presiderende, ende dien vanden Raede Provinciael van Hollant, den Advocaet Fiscael ende Procureur Generael, midtsgaders allen anderen Justicieren ende Officieren vanden voorschreven Graesschappe, ende Lande, dien 't aengaen sal mogen, ende heuren Stedehouderen, ende een yegelijcken van hen, ende allen anderen dien 't behooren sal, dat sy dese onse Ordonnantie in allen heuren Poincten onderhouden, ende doen onderhouden, sonder daer tegens te doen, ofte gehengen gedaen te zijn in eeniger manieren, hoe, ende by wien dattet zy, maer den Transgresseurs ende Overtreders van dien corrigeren ende straffen, achtervolgende de penen daer inne begrepen, ende anders soo sy bevinden sullen te behooren. Ende dit alles by provisie, ende tot dat anders, met advyse als boven, daer inne by ons gheordonneert sal mogen worden, 't selfde over sulcks aen ons reserverende, soo wel de verminderinge, vermeerderinge ende veranderinge der selver onser Ordonnantie aengaende, als oock de interpretatie ende verklaringe van alle duysterheden oft swarigheden die naermaels hier inne bevonden souden mogen worden. Ende ten eynde dat niemant hier van en pretendere enige ignorantie, Ordonneren ende bevelen wy by desen, dat de selve onse Ordonnantie op eenē Recht-dach inde Audientie eerst vanden voorschreven Hoogen Raede, ende daer nae vanden Raede Provinciael, openbaerlijk voor den Volcken ge-

gepubliceert ende ghekondight werde, op dat een yegelijk hem naer den inhouden van dien voort-aen sal hebben te voegen ende te reguleren. Des r'oorkonden hebben wy desen met onsen naem gheteeckent, ende onsen Zegel daer onder doen aenhangen. Gedaen inder Stadt van Antwerpen op den lesten dach van Meye, inden Jare ons Heeren duyfent vijf hondert ende twee ende tachtigh. Ende was onderteeckent, *Guillaume de Nassauw*. Noch lager stont geschreven, Ter Ordonnantie van Sijnder Excellentie. Ende stont noch onderteeckent, *N. Bruyninx*. Ende met een Zegel van rooden Wasfiche besegelt.

A M P L I A T I E.

Tem, Alsoo wy noodigh beyonden hebben te voor-komen alle verhinderinge, vertreck ofte verachteringe, die deur eenige inventien, uytvlucht ofte voorstel van beswaernisse, vrydomme, interest, ende andersins in eeniger manieren voort gebracht souden mogen worden, tegens onse oft der Staten Ordonnantien, in 't stuck vande ghemeene contributien ende ommellagen binnen den Lande van Hollandt, mitsgaders vanden Middelen daer toe dienende inne gestelt, bewillight by gemeen advijs vanden Staten voornoemt, soo wel den opheve, inninge, collectatie ende verpachtinge, ende de betalinge van dien respectie, met 't gunt daer aen kleeft, als oock 't beduyt der voorfsz Ordonnantie, Conditien ende Voorwaarden der voorfsz collectatie of verpachtinge aengaende. **S O O I S T**, dat wy, amplierende de Poincten der voorfsz Instructie, by advijs als boven, gheordonneert ende gestatueert hebben, ordonneren ende statueren by desen, dat

by dien vanden boven-gemelden Raden in 't stuck ofte materie vande gemeene contributie ende ommellagen Staets-gewijs bewillight, nochte in saecken roerende d'Ordonnantie daer op, ende opten opheve, verpachtinge, inninge, ofte betalinge van den middelen, ende penningen van dien by den selven Staten inne gestelt ende beslooten, met het gundt daer aen klevende ende boven gheroert is, egeene kennisse genomen, of eenigerhande provisie gedecerneert, nochte verleent sal worden, t zy tegens den Staten voornoemt, ofte tusschen anderen parthyen, dan den Staten alvooren daer op gehoort. Ende in allen gevalle inder voorfsz saecken egeene provisien ofte Mandamenten uytgegeven nochte verleent sullen worden, met bevelen op penen stadt houdende, inhibitie ofte surceantie, daer deur d'inninge der voorfsz contributie, ende de middelen van dien, ofte d'ordonnantie daer toe dienende, eenichsints verhindert, verachttert of vermindert soude mogen worden, maer sullen in alsulcken saecken daer eenich fundament ofte materie soude mogen schynen te zijn, verleent mogen worden provisien van Justitie, met simpel bevel allecnlijck, ten ware by den Staten in saecken tusschen partyen anders werde geadviseert, op pene van alle Provisien, Mandamenten, ende bevelen andersints ende contrarie desen verleent ofte verworven, metten exploicte ende verfolge van dien, gehouden te worden voor nul ende krachteloos. Gedaen tot Antwerpen, onder onse hant ende Zegel hier beneffens gedaen drucken den twaelfden dach Julij des Jaers 1582. Ende was onderteeckent, *Guillaume de Nassau*. Noch lager stont geschreven, Ter Ordonnantie van sijn-der Excellentie. Ende stont noch onderteeckent, *N. Bruyninx*. Ende met des Princelijcke Excellentie Zegel beneffens op gedrukt.

2. Tractaet ende Verdrach, gemaect tusschen den Heeren Staten van

Hollandt, ende den Gedeputeerden vanden Heeren Staten van Zeelandt, van wegen de selve Staten: Waer op de voorfsz Staten van Zeelandt, den Poorters, Burgers ende Inwoonders der Steden ende Jurisdicdien van dien, eensamentlijck den Ingesetenen vanden platten Lande, ende anderen den voorfsz Lande frequenterende, ghestelt hebben onder het ressort ende judicature vanden Hoogen Rade in Hollandt op gherecht, voor den tijdt van drie naestkomende Jaren, ende niet langer, sonder expresse vernieuwinge ofte continuatie van desen. In date den 3 Augusti 1587.

I.



Nden eersten, dat de Staten ende Provincien van Hollandt ende Zeelandt respectivelijck, door dese handelinghe. Tractaet ende Verdrach, niet en sullen wesen geprejudicieert in sulcken preëminentien ende prerogativen vande Jurisdicdien, Privilegien, Keuren, Handtvesten, Ordonnantien, oude Costuymen, Usantien, Policien, ende andere gherechtigheden, geen uytgefondert, als de Staten voorfsz in 't generael, ofte eenige Steden ofte Leden van dien, mitsgaders de platte Landen in 't particulier eenichsints hebben, of hen soude mogen competeren, de welke alomme in haer geheel sullen blyven, sonder eenige alteratie ofte immutatie van dien.

II.

Dat de Staten van Hollandt in respect vande Staten, Steden, Leden ende Ingesetenen van Zeelandt: Ende van ghelijcken oock de Staten van Zeelandt in 't respect vande Staten, Steden, Leden ende Ingesetenen van Hollandt in 't generael, oft eenige der selver in 't particulier, den voorfsz Hoogen Rade niet en sullen ordonneren ofte ghebieden, noch besorgen gheordonneert ofte geboden te worden, dat soude mogen strecken tot veranderinge ofte naedeel van 't beleyt vande Justitie voor den voorfsz Hoogen Raedt, ende voorts niet ordonneren oft gebieden, noch besorgen geordonneert ofte gheboden te worden in eeniger manieren, dat den voorschreven Staten, Steden, Leden ofte Inwoonderen respectie soude mogen naedeelich zijn. Maer in ghevalle de vorderinghe,

G g g ij

expe-